

Część	Tytuł
A	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Wieś Wielka na lata 2013 - 2016 z perspektywą do roku 2020
B	Mapa Gminy Nowa Wieś Wielka z zaznaczonymi obszarami ochrony przyrody

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA OPRACOWANIA	4
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY NOWA WIEŚ WIELKA	5
2.1 INFORMACJE OGÓLNE	5
2.2 DANE GOSPODARCZE	7
2.3 DANE STATYSTYCZNE	8
2.4 CHARAKTERYSTYKA SOŁECTW GMINY NOWA WIEŚ WIELKA	9
3. STAN ŚRODOWISKA GMINY NOWA WIEŚ WIELKA	11
3.1 GEOMORFOLOGIA I MORFOLOGIA	11
3.2 GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	12
3.2.1 <i>Wody powierzchniowe</i>	12
3.2.2 <i>Wody podziemne</i>	14
3.2.3 <i>Zużycie wody</i>	16
3.2.4 <i>Gospodarka ściekowa</i>	17
3.2.5 <i>Gospodarowanie i użytkowanie wód powierzchniowych</i>	17
3.3 PRZYRODA I KRAJOBRAZ GMINY NOWA WIEŚ WIELKA	18
3.4 WARUNKI KLIMATYCZNE I JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	35
3.5 HAŁAS	36
3.6 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	38
3.7 POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE	38
3.8 GOSPODARKA ODPADAMI NA TERENIE GMINY NOWA WIEŚ WIELKA	39
4. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA	43
4.1 KIERUNKI DZIAŁAŃ O CHARAKTERZE SYSTEMOWYM	43
4.1.1 <i>Edukacja ekologiczna</i>	43
4.1.2 <i>Planowanie przestrzenne</i>	44
4.1.3 <i>Zarządzanie środowiskowe</i>	44
4.2 KIERUNKI OCHRONY I RACJONALNEGO UŻYTKOWANIA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	45
4.2.1 <i>Ochrona przyrody i krajobrazu</i>	45
4.2.2 <i>Ochrona i zrównoważony rozwój lasów</i>	47
4.2.3 <i>Ochrona powierzchni ziemi i gleb</i>	48
4.2.4 <i>Ochrona zasobów kopalin</i>	49
4.3 ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE SUROWCÓW, MATERIAŁÓW, WODY I ENERGII	49
4.3.1 <i>Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość</i>	49
4.3.2 <i>Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy</i>	49
4.3.3 <i>Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych</i>	49
4.3.4 <i>Zaopatrzenie Gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe</i>	50
4.4 KIERUNKI DALSZEJ POPRAWY JAKOŚCI ŚRODOWISKA	51
4.4.1 <i>Poprawa jakości wód</i>	51
4.4.2 <i>Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</i>	52
4.4.3 <i>Poprawa klimatu akustycznego</i>	56
4.4.4 <i>Ochrona przed polami elektromagnetycznymi</i>	56
4.4.5 <i>Ochrona przed poważnymi awariami</i>	56
4.5 GOSPODARKA ODPADAMI	57
4.5.1 <i>Odpady komunalne</i>	57
4.5.2 <i>Odpady niebezpieczne</i>	58
4.5.3 <i>Pozostałe rodzaje odpadów</i>	59
5. HARMONOGRAM I SPOSÓB FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ DO ROKU 2016 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2020	59
6. NAKŁADY FINANSOWE	59

7. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA W GMINIE.....	60
ZAŁĄCZNIK NR 1	62
ZAŁĄCZNIK NR 2	74

1. Podstawa opracowania

Opracowanie niniejsze wykonano na podstawie Umowy Nr 032.171.2012 z 31 października 2012 roku pomiędzy gminą Nowa Wieś Wielka a Zakładem Sozotechniki Sp. z o.o. (zlecenie nr 12107).

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) w artykułach 17 i 18 nakłada na wójta gminy Nowa Wieś Wielka, jako realizację polityki ekologicznej państwa, obowiązek sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska, który jest uchwalany przez Radę Gminy. Sporządza się go, podobnie jak politykę ekologiczną państwa, na 4 lata. Określa on cele ekologiczne, priorytety, harmonogram działań proekologicznych, oraz źródła finansowania niezbędne do osiągnięcia postawionych celów.

Zgodnie z art. 17 ustawy – Prawo ochrony środowiska, program ochrony środowiska określa w szczególności:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- rodzaj i harmonogram przedsięwzięć ekologicznych,
- poziomy celów długoterminowych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Niniejsza dokumentacja jest aktualizacją „Programu ochrony środowiska dla gminy Nowa Wieś Wielka wraz z planem gospodarki odpadami na lata 2004 – 2007 z perspektywą na lata 2008 – 2011”, przyjętego uchwałą Rady Gminy nr XIX/187/04 w dniu 16 września 2004 roku.

Program został skorelowany z:

- „Programem ochrony środowiska dla powiatu bydgoskiego aktualizacja na lata 2012 - 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019”,
  - „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla terenu powiatu bydgoskiego – ziemskiego”,
  - „Programem ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz poziomu docelowego dla arsenu oraz ozonu”, który został przyjęty przez Sejmik Województwa Kujawsko – Pomorskiego, uchwałą Nr XXX/537/13 z dnia 28.01.2013 r.,
- oraz wykorzystuje cele i działania ujęte w „Polityce ekologicznej państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016”.

Przy sporządzaniu programu uwzględniono wszystkie wymagania obowiązujących przepisów prawnych (ustaw i przepisów wykonawczych), które obowiązywały na dzień sporządzania programu i dotyczą zagadnień ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych.

Ponadto wzięto pod uwagę różne programy rządowe, do których należą m.in. dokumenty takie jak:

- Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju – „Polska 2025”,
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 -2012 z perspektywą do roku 2016,
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku,
- „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032” przyjęty przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 15 marca 2010 r.,
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości. Aktualizacja maj 2003 r. Ministerstwo Środowiska,
- Strategię Zrównoważonego Rozwoju powiatu bydgoskiego na lata 2008 – 2015,
- Strategia Rozwoju Gminy Nowa Wieś Wielka 2008-2015,
- Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu Gminy Nowa Wieś Wielka,
- Wieloletni Plan Inwestycyjny Gmina Nowa Wieś Wielka na lata 2007 - 2013.

Program wskazuje źródła finansowania planowanych zadań ze środków, jak i dofinansowania zewnętrzne (środki unijne).

Przy opracowywaniu programów ochrony środowiska należy również zwrócić uwagę na konieczność integrowania pomiędzy regionami, powiatami i gminami planów dotyczących ochrony różnorodności przyrodniczej. Jest to niezbędne w celu zachowania spójności korytarzy ekologicznych, a także przy realizacji programu NATURA 2000 oraz programu ochrony obiektów przyrodniczych, leżących na granicy obszaru obejmowanego programem i w części terenu położonego poza nim.

Program ochrony środowiska został opracowany ponadto w oparciu o informacje zawarte w dostępnych opublikowanych dokumentach (np. Raporty o stanie środowiska, Roczniki GUS i Roczniki US w Bydgoszczy) oraz na stronach internetowych, w bazie danych WIOŚ w Bydgoszczy.

Zakładane w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Wieś Wielka na lata 2013 - 2016 z perspektywą do roku 2020” założenia i zadania:

- nie zmieniają w sposób istotny założeń przyjętych w aktualizowanym dokumencie - „Programu ochrony środowiska dla gminy Nowa Wieś Wielka...”,
- nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko.

Niniejszy „Program...” zgodnie z wymogami prawa tj. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), został poddany opiniowaniu:

- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego – pozytywna opinia z dnia 08.03.2013 r., pismo znak: NNZ.9022.3.63.2013,
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy – pozytywna opinia z dnia 08.05.2013 r., pismo znak: WWO.410.118.2013.KB,
- Zarządowi Powiatu Bydgoskiego – pozytywna opinia z dnia 11.06.2013 r. tj. Uchwała nr 211/2013 Zarządu Powiatu Bydgoskiego z dnia 11.06.2013 r.,
- konsultacjom społecznym.

Niniejsze opinie oraz uchwała zostały załączone do dokumentacji w załączniku nr 2.

2. Charakterystyka gminy Nowa Wieś Wielka

2.1 Informacje ogólne

Gmina Nowa Wieś Wielka położona jest w środkowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie bydgoskim w odległości 20 [km] od Bydgoszczy i Inowrocławia. Zajmuje powierzchnię ok. 148,5 [km²], z czego ponad 60 [%] zajmują lasy. Gmina graniczy z innymi gminami: Białe Błota, Solec Kujawski, Rojewo, Złotniki Kujawskie, Łabiszyn oraz miastem Bydgoszcz.

Siedziba wójta gminy Nowa Wieś Wielka znajduje się w Nowej Wsi Wielkiej.

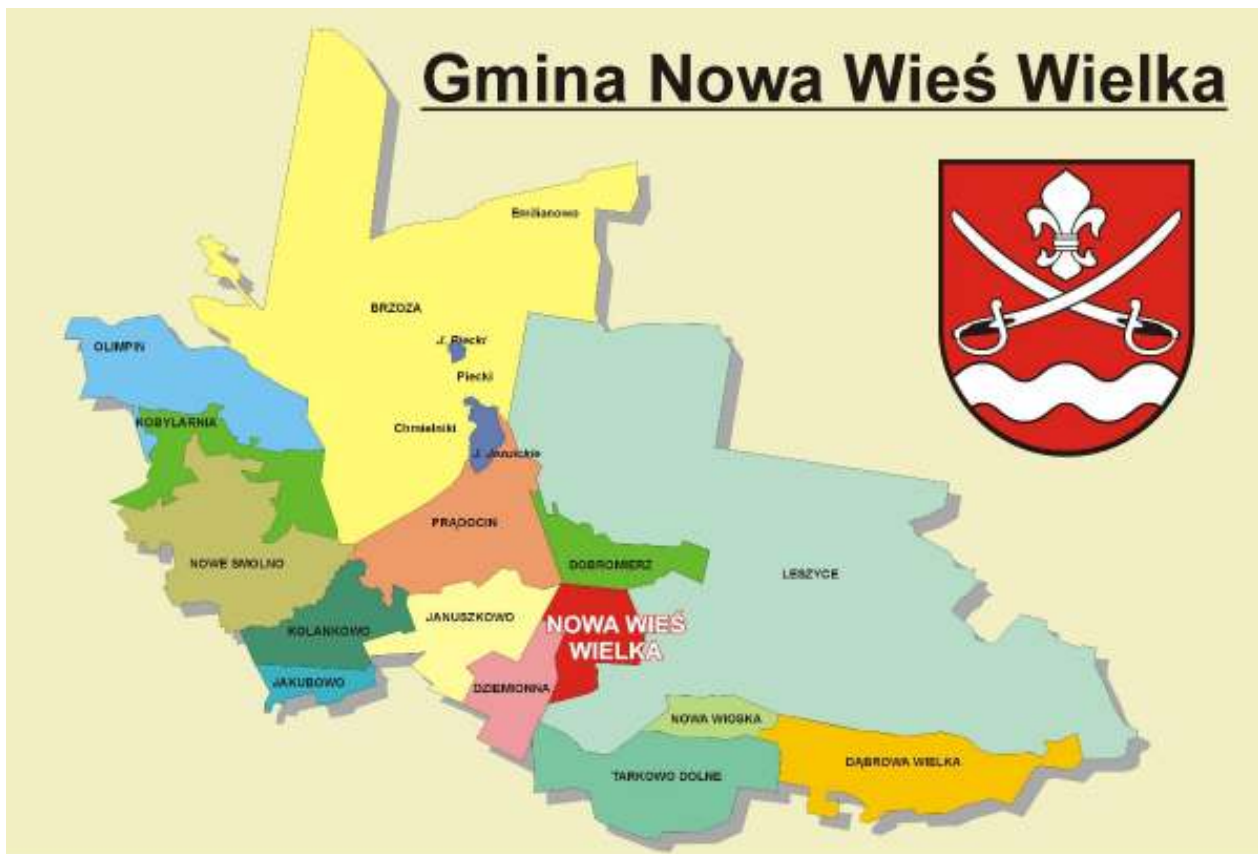
W granicach gminy występuje 18 miejscowości w ramach 15 sołectw:

- Brzoza (także miejscowości: Chmielniki, Emilianowo, Piecki),
- Dąbrowa Wielka,
- Dobromierz,
- Dziemionna,
- Jakubowo,
- Januszkowo,
- Kobyłarnia,
- Kolankowo,
- Leszyce,
- Nowa Wieś Wielka,

- Nowa Wioska,
- Olimpin,
- Prądocin,
- Nowe Smolno,
- Tarkowo Dolne.

Poniżej na ilustracji mapa z podziałem terenu Gminy na sołectwa.

Rysunek 2-1. Podział gminy Nowa Wieś Wielka na sołectwa
Źródło: <http://www.nowawieswielka.pl>

Gminę Nowa Wieś Wielka zamieszkuje 9363 osób (wg danych GUS, stan na 31.12.2011 r.), w większości osiedlonych w dwóch miejscowościach: Brzozie i Nowej Wsi Wielkiej.

Bardzo dobrą dostępność komunikacyjną zapewniają przebiegające przez teren gminy ciągi komunikacyjne: droga krajowa nr 25 (Bydgoszcz–Inowrocław–Konin), droga wojewódzka nr 254 (Brzoza–Łabiszyn–Barcin), drogi powiatowe, linia kolejowa Bydgoszcz–Inowrocław oraz pobliski Międzynarodowy Port Lotniczy w Bydgoszczy.

Poniżej na rysunku obszar gminy Nowa Wieś Wielka. Kolorem fioletowym zaznaczono granicę Gminy.

Rysunek 2-2. Położenie gminy Nowa Wieś Wielka
Źródło: <http://www.nowawieswielka.pl>

2.2 Dane gospodarcze

Profil gospodarczy Gminy nie zmienił się w stosunku do poprzedniej aktualizacji. Głównymi ośrodkami gospodarczymi są miejscowości Brzoza i Nowa Wieś Wielka. Gmina jest terenem lokalizacji licznych placówek branży motoryzacyjnej tj. stacji obsługi pojazdów.

Powierzchnia Gminy wynosi ok. 14 847 [ha], z tego:

- lasy: 9 352 [ha] – 63 [%],
- grunty orne: 2 003 [ha] – 13[%],
- użytki zielone: 2 110 [ha] – 14 [%],
- pozostałe: 1 382 [ha] - 9 [%].

Największym podmiotem gospodarczym w Nowej Wsi Wielkiej jest Baza Paliw „Operatora Logistycznego Paliw Płynnych” Sp. z o. o., której siedziba mieści się w Płocku. Kolejne duże podmioty gospodarcze to: Zakład Konstrukcji Stalowych METALBARK, produkcja artykułów dla zwierząt Hobby Vitapol, Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów oraz producent odzieży sportowej – Z.P.U. WIJMAR S.C..

Liczba podmiotów gospodarczych na koniec 2011 r. na terenie gminy Nowa Wieś Wielka wynosiła:

- sektor publiczny: 14
- sektor prywatny: 982, w tym:
  - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 830,
  - spółdzielnie – 2,
  - spółki prawa handlowego – 63,

- spółki cywilne – 56,
- stowarzyszenia i organizacje społeczne – 17,
- fundacje – 1,
- inne – 13,

wśród których przeważają działające w sferze handlu, budownictwa i transportu.

Na terenie gminy Nowa Wieś Wielka znajduje się ziemia słabych klas bonitacyjnych, co powoduje, że w strukturze zasiewów przeważają głównie zboża. Na obszarach Gminy, gdzie klasy ziemi są lepsze i istnieje możliwość sztucznego nawadniania, występuje produkcja warzywnicza.

Przebiegająca przez teren Gminy rzeka Noteć spowodowała, że wzdłuż jej biegu powstał kompleks łąk i pastwisk, dający możliwość rozwoju gospodarstw zajmujących się chowem bydła mlecznego i mięsnego oraz koni na cele rekreacyjne.

Gmina Nowa Wieś Wielka bierze czynny udział w pracach Lokalnej Grupa Działania „Trzy Doliny” (www.trzydoliny.eu). Stowarzyszenie to ma na celu między innymi: poprawę jakości życia, aktywizację mieszkańców, wzmocnienie kapitału społecznego, różnicowanie działalności gospodarczej, tworzenie pozarolniczych miejsc pracy, zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. W skład stowarzyszenia wchodzi:

- gmina wiejska Białe Błota,
- gmina wiejska Dobrcz,
- gmina miejsko-wiejska Koronowo,
- gmina wiejska Nowa Wieś Wielka,
- gmina wiejska Osielsko,
- gmina wiejska Sicienko,
- gmina miejsko-wiejska Solec Kujawski.

Związek Miast i Gmin Nadnoteckich (www.rzekanotec.pl) to kolejna organizacja, w której uczestniczy gmina Nowa Wieś Wielka. Celem jej jest między innymi: dążenie do gospodarczego, kulturowego i turystycznego rozwoju miast i gmin nadnoteckich oraz utrzymania walorów przyrodniczych i krajobrazowych Noteci, jej infrastruktury komunikacyjnej, turystycznej, rekreacyjnej i sportowej.

Długofalowym zamierzeniem jest stymulowanie rozwoju gospodarczego gminy oraz propagowanie odnawialnych źródeł energii.

2.3 Dane statystyczne

Powierzchnia gminy Nowa Wieś Wielka to ok. 14 847 [ha], co stanowi ok. 11 [%] ogólnej powierzchni powiatu bydgoskiego. Natomiast stan ludności, na dzień 31.12.2012 r., wynosił 9 363 osoby, w t.j., 4 784 kobiet oraz 4 579 mężczyzn.

W gminie Nowa Wieś Wielka znajdują się:

w zakresie oświaty:

- 2 szkoły podstawowe
- 2 gimnazja
- 2 przedszkola
- 1 biblioteka (+ 1 jej filia)
- 1 ośrodek kultury

oraz 2 ośrodki zdrowia.

Na terenie gminy Nowa Wieś Wielka funkcjonują: Klub Sportowy „Brzoza” oraz Gminny Ludowy Klub Sportowy „Burza”, które prowadzą sekcje piłki nożnej, Uczniowski Klub Sportowy „Sokół” trenuje łuczników oraz w Brzozie Koło Ligi Obrony Kraju, które prowadzi sekcję strzelecką w kategorii broni pneumatycznej i kulowej. Przez Gminę przebiega kilka pieszych szlaków turystycznych, jak również jeden szlak rowerowy – „Świadkowie Historii”.

2.4 Charakterystyka sołectw gminy Nowa Wieś Wielka

- **Nowa Wieś Wielka** - położone w centralnej części Gminy, tutaj znajdują się również siedziby Urzędu Gminy, placówki oświatowe (przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, Gminny Zespół Obsługi Oświaty), Zakład Gospodarki Komunalnej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, biblioteka, ośrodek kultury, klub seniora, Polski Związek Kombatantów Rzeczypospolitej i Byłych Więźniów Politycznych siedziba Koło Nowa Wieś Wielka, Koło Gospodyń Wiejskich, liczne stowarzyszenia o charakterze społeczno-kulturalnym, przychodnia, Ochotnicza Straż Pożarna, posterunek policji. Ponadto na terenie Nowej Wsi Wielkiej znajduje się Baza Paliw „Operatora Logistycznego Paliw Płynnych” Sp. z o. o., którego siedziba mieści się w Płocku. W miejscowości występuje dominanta przestrzenna, którą jest kościół parafialny pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny z XIX w., wpisany do rejestru zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu, znajdujący się przy ulicy Bydgoskiej. Otwartą wspólną przestrzeń stanowi tzw. plac festiwalowy, który wykorzystywany jest w celu integracyjnych spotkań, imprez, festynów i dożynek. Ponadto w Nowej Wsi Wielkiej została utworzona ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza „Buczyna”. W miejscowości znajdują się również dwa boiska sportowe. Nowa Wieś Wielka posiada bardzo dobre połączenia komunikacyjne na trasie Bydgoszcz – Inowrocław.
- **Brzoza** (w skład sołectwa wchodzi także miejscowości: Chmielniki, Emilianowo, Piecki), położone w północnej części gminy Nowa Wieś Wielka, druga duża jednostka osadnicza i gospodarcza, siedziba wielu podmiotów gospodarczych. Znajdują się tu również przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, świetlica środowiskowa, filia biblioteki, filia gminnego ośrodka zdrowia, kompleks terenowych urządzeń sportowych oraz boisko, siedziba Ochotniczej Straży Pożarnej, klub seniora, kluby sportowe. W miejscowości występuje dominanta przestrzenna, którą jest kościół parafialny pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski przy ul. Łabiszyńskiej. Miejscowość Brzoza posiada również bardzo dobre połączenia komunikacyjne zarówno z Bydgoszczą, jak i Inowrocławiem. Ze względu na bliskość Bydgoszczy miejscowość ma charakter podmiejski. Ponadto w sąsiedztwie miejscowości Brzoza znajduje się jezioro Jezuickie, z kilkoma plażami oraz kąpieliskami w Chmielnikach i Piekach. Jezioro to stanowi dla mieszkańców Brzozy, okolic i Bydgoszczy atrakcję w sezonie letnim, umożliwia rekreację i wypoczynek nad wodą i uprawianie sportów wodnych. Jedynym zabytkiem wpisanym do rejestru zabytków jest neogotycki Pałacyk Myśliwski hrabiów Skórczewskich z końca XIX wieku. Przez Brzozę przebiega kilka pieszych szlaków turystycznych. W miejscowości organizowane są cykliczne imprezy takie jak np. Bieg Sylwestrowy, Bydgoski Rowerowy Rajd Niepodległości, Gminny Rodzinny Rajd Rowerowy i zawody Rowerowa Pętla, Wiosenny Rajd Rowerowy Szlakiem Powstania Wielkopolskiego (Brzoza-Kolankowo).
- **Dąbrowa Wielka** – sołectwo położone w południowo-zachodniej części Gminy. Przez miejscowość biegnie droga powiatowa Nr 1552 C Leszyce – Dąbrowa Wielka – Nowa Wioska – Tarkowo Dolne. Miejscowość Dąbrowa Wielka zlokalizowana jest także w bliskim sąsiedztwie z gminą Złotniki Kujawskie. W rejestrze zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu znajduje się dom podcieniowy nr rej. KKI 11a/9/37, natomiast w ewidencji zabytków ujęto kościół ewangelicki, obecnie rzymsko-katolicki p.w. MB Królowej Polski, szkołę (1900 r.) i domy nr 14, 15, 20 i 40. Miejscem spotkań mieszkańców jest świetlica wiejska.
- **Dobromierz** – miejscowość znajduje się na północny-wschód od Nowej Wsi Wielkiej. Miejscowość Dobromierz położona jest na wschód od drogi krajowej nr 25 (Bobolice - Bydgoszcz – Konin - Oleśnica), między Prądocinem, a Nową Wsią Wielką. Przez teren miejscowości przebiega droga gminna nr 050702 C Prądocin-Dobromierz - Nowa Wieś Wielka, która prowadzi do drogi krajowej nr 25 w Prądocinie. Zabudowa jednorodzinna nie jest zwarta. We wschodniej części miejscowości wyróżnia się mini osiedle zabudowań (enklawę) nazwane zwyczajowo Dobromierz Górny. Elementy charakterystyczne dla miejscowości stanowią:
  - budynek byłej szkoły, w którym obecnie znajduje się m.in. świetlica wiejska,
  - teren sportowo-rekreacyjno-integracyjny naprzeciw świetlicy wiejskiej w okolicy tzw. „Grzybka”.W Dobromierzu znajdują się dwa boiska sportowe stanowiące miejsce spotkań i zabaw. Przez miejscowość przebiegają 2 piesze szlaki turystyczne. Mieszkańcy Dobromierza chętnie organizują z własnej inicjatywy cykliczne imprezy integracyjne, tworząc swoją własną, lokalną tradycję. Są to m.in.: zabawa andrzejkowa (od 2002 r.), turniej piłki nożnej między sołectwami Gminy (od 2004 r.), kulig dla mieszkańców i zaproszonych gości (od 2002 r.), walentynki oraz Imieniny Dobromierza (czerwiec). Przy organizacji imprez Sołtys z radą sołecką współpracują również z Gminnym

Ośrodkiem Kultury w Nowej Wsi Wielkiej.

- **Dziemionna** – sołectwo położone w południowej części Gminy, przy drodze krajowej nr 25. Na terenie wsi zlokalizowane są dwa nieczynne cmentarze ewangelickie. We wsi dominuje zabudowa jednorodzinna zagrodowa i mieszkaniowa. Bliskość Nowej Wsi Wielkiej zapewnia mieszkańcom łatwy dostęp do podstawowych usług.
- **Jakubowo** – sołectwo położone w zachodniej części gminy Nowa Wieś Wielka. Dominuje zabudowa zagrodowa, rozproszona. Elementy charakterystyczne dla miejscowości to:
  - świetlica wiejska.
  - kapliczka Najświętszej Maryi Panny.Teren miejscowości to głównie łąki i lasy. Brak jest obiektów kulturo-oświatowo-społecznych. Miejscowość jest zwodociągowana, jednakże nie ma doprowadzonej sieci kanalizacyjnej. Ponadto przez wieś prowadzi droga dojazdowa do gruntów rolnych w stronę Januszkowa oraz lokalna droga na Dąbrówkę Kujawską (gmina Złotniki Kujawskie).
- **Januszkowo** – sołectwo położone w południowej części Gminy, większa część sołectwa zajęta jest przez łąki i tereny leśne. Dominuje zabudowa jednorodzinna zagrodowa o charakterze rozproszonym.
- **Kobylarnia** – sołectwo położone w zachodniej części Gminy w otoczeniu łąk i lasów. Miejscowość położona jest przy drodze wojewódzkiej nr 254 (Brzoza – Łabiszyn – Barcin – Wylatowo), między Olimpinem, a Nowym Smolnem. Na jej terenie w stajniach utrzymuje się konie, a liczba tych zwierząt systematycznie rośnie. Dominantą przestrzenną są zabudowania Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Spółka z o. o. (masy kruszywa, silosy – węzeł do produkcji masy bitumicznej) oraz PW HOBBY producent pokarmów dla zwierząt domowych "VITAPOL", sprzedaż hurtowa akcesoriów do pielęgnacji i hodowli zwierząt, pokarmów "VITAPOL". W Kobylarni przeważa zabudowa domów jednorodzinnych, istnieją też zabudowania zagrodowe.
- **Kolankowo** – sołectwo położone w południowo-zachodniej części Gminy, na jego terenie znajduje się zrekultywowane składowisko odpadów. Zabudowa mieszkaniowa jest rozproszona.
- **Leszyce** – największe sołectwo gminy Nowa Wieś Wielka, większość obszaru jest zajęta przez tereny leśne. Na terenie wsi zlokalizowany jest nieczynny cmentarz ewangelicki.
- **Nowa Wioska** – jedno z mniejszych sołectw w gminie Nowa Wieś Wielka, otoczona lasami, dominuje zabudowa zagrodowa, rozproszona.
- **Olimpin** – sołectwo położone przy drodze wojewódzkiej nr 254 (Brzoza – Łabiszyn – Barcin - Wylatowo) między Brzozą i Kobylarnią. Przez Olimpin przebiega również droga powiatowa nr 1538 C–Przyłęki–Olimpin–Kobylarnia. W miejscowości Olimpin można wyróżnić tzw. Olimpin – wieś (zabudowa zagrodowa) i Olimpin – osiedle (zabudowa jednorodzinna). W Olimpinie przy ulicy Nadrzecznej położone są cztery domy wpisane do ewidencji zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu. Ponadto na terenie miejscowości znajdują się należą dwa cmentarze ewangelickie z XIX wieku, zaliczane do strefy B ochrony konserwatorskiej. Na terenie miejscowości nie działają żadne organizacje pozarządowe jednak mieszkańcy dbają o rozwój życia społecznego, organizując imprezy integracyjne, np. coroczne festyny rodzinne. Na terenie miejscowości działa również kilka firm (materiały budowlane oraz dystrybucja paliw płynnych). W Olimpinie swoją siedzibę ma Stowarzyszenie Klub Turystyki Rowerowej „Rowerowa Brzoza”, Stowarzyszenie "Przymierze dla Gminy Nowa Wieś Wielka" oraz Towarzystwo Wspierania Inicjatyw Obywatelskich.
- **Prądocin** – sołectwo położone w centralnej części Gminy. Prądocin podzielony jest na dwie części z uwagi na przecinającą go drogę krajową nr 25 (Bobolice - Bydgoszcz – Konin – Oleśnica). Przez miejscowość przebiega również linia kolejowa C-E 65 Tczew – Bydgoszcz – Inowrocław – Katowice, Elementy charakterystyczne dla miejscowości stanowią:
  - karczma Zbyszko przy drodze krajowej nr 25 (punkt orientacyjny),
  - budynek gminny, w którym znajduje się świetlica wiejska,
  - skupiska ogrodów działkowych.W sołectwie dominuje zabudowa zagrodowa o charakterze rozproszonym. Obszar Prądocina pokrywają w dużym stopniu pola i łąki, w mniejszym stopniu lasy. Tereny w północno-wschodniej części Prądocina graniczą z kompleksem leśnym Puszczy Bydgoskiej. Nad jeziorem Jezuickim, w pobliżu plaży z niestrzeżonym kąpieliskiem położony jest Ośrodek Wczasowy Brzoza w Prądocinie.
- **Nowe Smolno** – sołectwo położone jest w zachodniej części Gminy, położone jest przy drodze wojewódzkiej nr 254 (Brzoza – Łabiszyn – Barcin – Wylatowo), jednak teren osiedlowy oddzielony jest od węzła komunikacyjnego pasem zieleni w postaci lasu. Dominują rozrzucone zabudowania gospodarskie w układzie

zagrodowym. W miejscowości Nowe Smolno znajduje się zabytkowa szkoła wybudowana na początku XX wieku, która obecnie pełni funkcje świetlicy wiejskiej, będącej miejscem zebrań wiejskich. Obiekt jest wpisany do ewidencji zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu. Cennym dziedzictwem historycznym dla Nowego Smolna jest cmentarz ewangelicki (XIX w.).

- **Tarkowo Dolne** – sołectwo położone w południowej części Gminy, przy drodze krajowej nr 25. Na terenie wsi zlokalizowany jest nieczynny cmentarz ewangelicki.

W poszczególnych sołectwach gminy Nowa Wieś Wielka znajduje się szereg obiektów zabytkowych oraz stanowisk archeologicznych ujętych w rejestrze zabytków województwa kujawsko-pomorskiego, prowadzonej przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu, Delegatura w Bydgoszczy. Na lata 2011-2015 opracowano Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Nowa Wieś Wielka obejmujący szeroko tematykę zabytków na tym terenie. W dokumencie ujęto również listę obiektów zabytkowych oraz program działań ochronnych.

3. Stan środowiska gminy Nowa Wieś Wielka

3.1 Geomorfologia i morfologia

Obszar gminy Nowa Wieś Wielka wg Jerzego Kondrackiego Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994 r.) zlokalizowany jest w następującym regionie fizyczno-geograficznym:

- 315.3 MAKROREGION Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka
– 315.35 Mezoregion **Kotlina Toruńska**

Podstawowym materiałem skalnym budującym teren Gminy są piaski średnio- i drobnoziarniste z przewarstwieniami piasków gruboziarnistych i żwirów. Są to osady wodnolodowcowe pochodzące z akumulacji glacyofluwialnej w okresie faz recesyjnych lądolodu w czasie stadium poznańskiego. Miąższość osadów luźnych jest zróżnicowana, ale z reguły osiąga kilkanaście do kilkudziesięciu metrów. Piaski te po odwodnieniu obszaru i ich przesuszeniu zostały przekształcone przez procesy eoliczne. Wyróżnia się kilka faz tych procesów, ale podstawowe rysy budowy geologicznej zostały uformowane w okresie peryglacialnym, po wycofaniu się lądolodu w strefę moren pomorskich. Stąd około 70[%] obszaru gminy zajmują obecnie piaski eoliczne, drobno- i średnioziarniste, lokalnie pylaste. Mniejsze natężenie przekształceń wydmowych obserwuje się w strefie przylegającej do obszaru centralnego pradolin, cechującego się do dnia dzisiejszego wysokim poziomem wód podziemnych i dużym uwilgotnieniem warstw powierzchniowych (strefa przebiegająca od północnego-zachodu w kierunku południowo-wschodnim, Brzoza – Prądocin – Nowa Wieś Wielka, oraz dalej na wschód w kierunku Dąbrowy Wielkiej). Również na obrzeżach mniejszych wydm występuje podobna sytuacja (Smolno, Kolankowo-Januszkowo). Ten czynnik zdecydował o ograniczonym działaniu wiatru. Na obszarach z wysokim poziomem wód podziemnych oraz podmokłych wytworzyły się typowe osady – torfy niskie oraz namuły organiczno-mineralne. Cechą charakterystyczną tych osadów jest ich niewielka miąższość oraz fakt, że podścielone są najczęściej przez piaski. Tylko lokalnie miąższość torfów osiąga kilka metrów (Kobylarnia). Poza niewielkimi enklawami śródleśnymi osady obejmują tereny bezleśne użytkowane jako łąki (strefy Kanału Zielonej Strugi i Nowego Kanału Noteckiego). Niewielką powierzchnię zajmują skały bardziej zwięzłe – gliny morenowe, które z reguły od powierzchni przykryte są piaskami gliniastymi mocnymi i lekkimi. Sytuacja taka dotyczy erozyjnych wysp pradolinnych w okolicy Dobromierza, Leszyc i rejonu Nowej Wsi Wielkiej. W strefie Tarkowo - Dąbrowa Wielka obserwuje się na powierzchni większy udział frakcji pylastych (piaski gliniaste lekkie), ale zalegają one na piaskach słabogliniastych lub luźnych.

Najwyższe wysokości bezwzględne występują jednak na wschodzie Gminy, w pobliżu jej granicy (108,4 i 109 [m npm]). Najniżej położone tereny Gminy znajdują się na zachodzie w rejonie Kobylarni (68,4 [m npm]). Różnice wysokości osiągają wartość 40,6 [m].

W centralnej części gminy Nowa Wieś Wielka znajduje się niecka wytopiskowa, która powstała na skutek wytopienia się brył martwego lodu. Obecnie zajęta jest przez wody jeziora Jezuickiego. Podobne niecki wytopiskowe, o znacznie mniejszych rozmiarach znajdują się na północ od jeziora.

Wśród gleb mineralnych użytkowanych rolniczo przeważają brunatne wylugowane. Występują ponadto gleby płowe oraz czarne ziemie zdegradowane. Dominują 6 i 7 kompleks glebowo-rolniczy. Tylko w rejonie Dobromierza i Leszyc spotykać można niewielkie płyty kompleksów: 5 i 4, co jest związane z lepszymi warunkami litologicznymi (piaski

gliniaste na glinach zwałowych). Wśród gleb pochodzenia organicznego i mineralno-organicznego największą powierzchnię zajmują gleby torfowe rozwinięte na torfach niskich oraz mułowo-torfowe i mułowe, z których część powstała na piaskach, część na osadach piaszczystych z dużym udziałem węgla wapnia. Gleby te występują prawie wyłącznie w zachodniej części gminy wzdłuż Nowego Kanału Noteckiego. W niewielkich płatach występują na zachód od Nowej Wsi Wielkiej, w okolicy Leszyc, Kobylarni oraz Dobromierza.

3.2 Gospodarka wodno-ściekowa

Teren gminy Nowa Wieś Wielka posiada bogatą sieć hydrograficzną. Zasoby czystych wód powierzchniowych i podziemnych umożliwiają rozwój gospodarczy m.in. poprzez użytkowanie turystyczne, rekreacyjne, cele gospodarcze. Należy też mieć na uwadze, iż gospodarowanie zasobami wodnymi musi być prowadzone w zgodzie z *ochroną* środowiska, przy zachowaniu wartości przyrodniczych i krajobrazowych.

3.2.1 Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe powiązane ze sobą wraz z dużymi kompleksami leśnymi i łąkowymi stanowią ekologiczne bogactwo gminy Nowa Wieś Wielka.

Obszar gminy Nowa Wieś Wielka położony jest w strefie wododziałowej dwóch głównych dorzeczy polskich: dorzecza Odry i dorzecza Wisły. Okolice wsi Dąbrowa Wielka i osady Leszczycy należą do zlewni Wisły zaś Nowa Wieś Wielka, Brzoza, Prądocin i tereny położone dalej na zachód położone są w zlewni Odry. Głównym ciekim, którym organizowany jest odpływ wód do Wisły jest Kanał Zielona Struga, zaś do Odry wody odpływają za pośrednictwem Nowego Kanału Noteckiego, który uchodzi do Noteci i dalej do Warty.

W centralnej części Gminy znajduje się zlewnia bezpośrednia jednego z najważniejszych obiektów wodnych Gminy - **jeziora Jeziuckiego**. Stanowi ono relikwitu odpływu wód w okresie zlodowacenia bałtyckiego i należy do typu jezior dolinnych. Rzeźba terenu w otoczeniu jeziora jest zróżnicowana. W północnych fragmentach zlewni występują pagórki wydmore o wysokościach dochodzących do 10 [m], natomiast jej południowa część ma charakter monotonnej równiny, wyniesionej 1-2 [m] ponad poziom lustra wody. W litologii podłoża dominują utwory piaszczyste, na których wytworzyły się gleby brunatne wylugowane, czarne ziemie zdegradowane, gleby mułowe. W części zachodniej i północnej porośnięte są borem sosnowym, w części wschodniej i południowej wykorzystywane rolniczo. W strukturze zagospodarowania ziemi w zlewni bezpośredniej ponad 80[%] udział posiadają lasy, 7,7 [%] stanowią grunty orne a 7,1 [%] użytki zielone. Aktualnie, na części z nich trwają procedury planistyczne zmierzające do przekształcenia większości terenów rolnych na cele nierolnicze (głównie pod zabudowę mieszkaniową i letniskową). Jezioro według planu batymetrycznego Instytutu Rybactwa Śródlądowego charakteryzuje się powierzchnią 146,7 [ha]. Objętość masy jeziornej wynosi 5063,1 tys. [m³], przy głębokości maksymalnej 10,6 [m] i średniej 3,3 [m]. Z uwagi na zmiany poziomu lustra wody dane te należy traktować jako przybliżone. Położone kilka kilometrów na południe od Bydgoszczy jezioro stanowi ważny obiekt rekreacyjny dla mieszkańców miasta. Południowy brzeg jeziora jest płaski, natomiast od strony północnej przylegają do niego zalesione wzgórza wydmore. Jezioro posiada dobrze rozwiniętą strefę szuwarową tworzącą na śródjeziornych wypłyceńiach roślinne wysepki. Północno-wschodnia część jeziora tworzy zamknięty akwen, połączony z centralnym basenem wąskim przesmykiem. Jezioro należy do zbiorników płytkich, największe zagłębienia dna zajmują jedynie około 7 [%] całkowitej powierzchni. Jego zlewnia należy do dorzecza Odry.

Położony na terenie Gminy **Nowy Kanał Notecki** stanowi odnogę Noteci, która niegdyś płynęła w pobliżu Brzozy (czego pozostałością są meandry zanikłego koryta). Obecnie reżim wodny kanału po części regulowany jest sztucznie, przez co reżim odpływu jest zaburzony i najczęściej nie obserwuje się charakterystycznego kształtu fali wezbraniowej. W okresach posusznych zasilanie w wodę odbywa się w sposób kontrolowany przez rozrząd wody na śluzie w Antoniewie. Nowy Kanał Notecki przekopany został w XIX wieku, prowadzi wody Noteci do Kanału Bydgoskiego, co umożliwiło zwiększenie tonażu barek pływających kanałem bydgoskim oraz usprawniło transport wodny Notecią z terenów wschodniej Wielkopolski. Zbliżony reżim hydrologiczny posiada **kanał Zielona Struga**, przy czym ciek posiada zdecydowanie mniejszy odpływ. Bierze on początek przy granicy Gminy w rejonie zbocza wysoczyzny inowrocławskiej, zbierając wody z licznych rowów melioracyjnych. Zasilanie odbywa się dwoma drogami: za pomocą wód podziemnych drenowanych poziomów

wodonośnych wysoczyzny, powierzchniowymi wodami odpływowymi ze skarpy wysoczyzny oraz znacznie obficie wodami roztopowymi w okresie odwilży wiosennej oraz antropogenicznie wodami podziemnymi odpompowywanymi z terenu zakładów Bazy Paliwowej nr 2. Reżim hydrologiczny górnego biegu Zielonej Strugi, choć zbliżony do reżimu Nowego Kanału Noteckiego, różni się przede wszystkim zwiększoną podatnością na zanik wód w wyniku obniżenia zwierciadła wód podziemnych. Zielona Struga ma 30 [km] długości i uchodzi do Wisły w okolicach Torunia.

Głównymi obszarami zasilania wspomnianych cieków są obszary podmokłych łąk i torfowisk, poprzecinane siecią licznych rowów melioracyjnych. Powierzchnie tego typu występują między innymi w okolicach wsi Dąbrowa Wielka, Dziemionna, Kolankowo, Kobylarnia i Brzoza. Są to wody drenowane w okresach wilgotnych z okolicznych użytków rolnych. Gęsta sieć rowów melioracyjnych służy przede wszystkim melioracji (odwadniania i nawadniania). Urządzenia regulacyjne są jednak w wielu przypadkach niesprawne, przez co dochodzi do naturalizacji przebiegu procesów hydrologicznych (pojawiają się podtopienia w okresie roztopów oraz susze glebowe w okresach bezopadowych).

Ważnym ciekim na obszarze Gminy jest dopływ ze Złotnik Kujawskich - **Kanał Złotnicki**, który początek bierze na wysoczyźnie inowrocławskiej, przepływa w pobliżu Nowej Wsi Wielkiej i wpada do jeziora Jezuickiego. Jest to główny dopływ jeziora. Ciek ten posiada podobny reżim do opisanej wcześniej Zielonej Strugi. Jedyną drogą odpływu wód jeziornych dalej do Nowego Kanału Noteckiego jest Jezuicka Struga.

Elementem hydrologicznym o istotnym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego są efemeryczne oczka wodne powstające w okresie wysokich stanów wód podziemnych po okresie roztopów. Utrzymują się one w zagłębieniach terenowych przez kilka tygodni, po czym zwierciadło wód zanika i pozostaje po nich jedynie lokalna podmokłość z roślinnością hydrofilną. Takie oczka powszechne są na przykład w zanikłym korycie Noteci na północ od wsi Kolankowo oraz w zagłębieniach międzywydmowych w obszarach zalesionych. Oczka nieco większe pod względem powierzchni występują w rejonie na północ od jeziora Jezuickiego. Obiekty te posiadają genезę wytopiskową lub zajmują międzywydmowe zagłębienia deflacyjne. Ich nieznaczne powierzchnie w większości zajęte są przez eutroficzną roślinność wodną. Są to cenne obiekty z uwagi na towarzyszącą im siedliska hydrofilne, które podnoszą bioróżnorodność i stanowią ostoję dla dzikiej zwierzyny. Dla cieków na terenie gminy typowe są wezbrania roztopowe, występujące na przełomie marca i kwietnia.

Budowa geologiczna utworów powierzchniowych, a także forma użytkowania terenu na obszarze Gminy nie sprzyja prowadzeniu gospodarki wodnej. W istniejących uwarunkowaniach przyrodniczych i hydrotechnicznych utrzymanie stałego i wyrównanego przepływu w głównych ciekach gminy jest trudne i wymaga restauracji sieci melioracyjnej.

Zachodnia część gminy Nowa Wieś Wielka odwadniana jest przez fragment Nowego Kanału Noteckiego oraz system rowów łączących kanał z Notecią. Nowy Kanał Notecki nie jest wprawdzie objęty systematycznymi badaniami stanu czystości, jednak z powodu jego zasilania wodami Noteci, sądzić należy, że przemiany jakościowe środowiska wodnego są podobnie ukierunkowane w obu ciekach, a zasilanie Nowego Kanału wodami Noteci dodatkowo sugeruje analogie, jakie mogą zachodzić w stanie chemicznym obu cieków.

Stan czystości wód Noteci kontrolowany jest corocznie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska na stanowisku pomiarowym zlokalizowanym poza granicami administracyjnymi gminy, tj. poniżej jeziora Wolickiego na moście drogowym Lubostroń – Załachowo na 245,2 [km] rzeki. Na tym stanowisku prowadzono w 2011 r. jedynie oceną fizykochemiczną (badano azot Kjeldahla i fosforany) oraz bakteriologiczną (określoną jako dobra).

Stan czystości jeziora Jezuickiego wg Raportu o stanie środowiska za 2011 r. wydanego przez WIOŚ w Bydgoszczy przedstawiono w tabeli nr 3.2.1-1.

Tabela nr 3.2.1-1. Stan czystości jeziora Jezuickiego

Nazwa jeziora	Zlewnia	Klasyfikacja (elementy biologiczne)	Klasa czystości (elementy fizykochemiczne)	Ocena stanu ekologicznego
1	2	3	4	5
Jezuickie	Odra	bardzo dobry	poniżej II	dobry

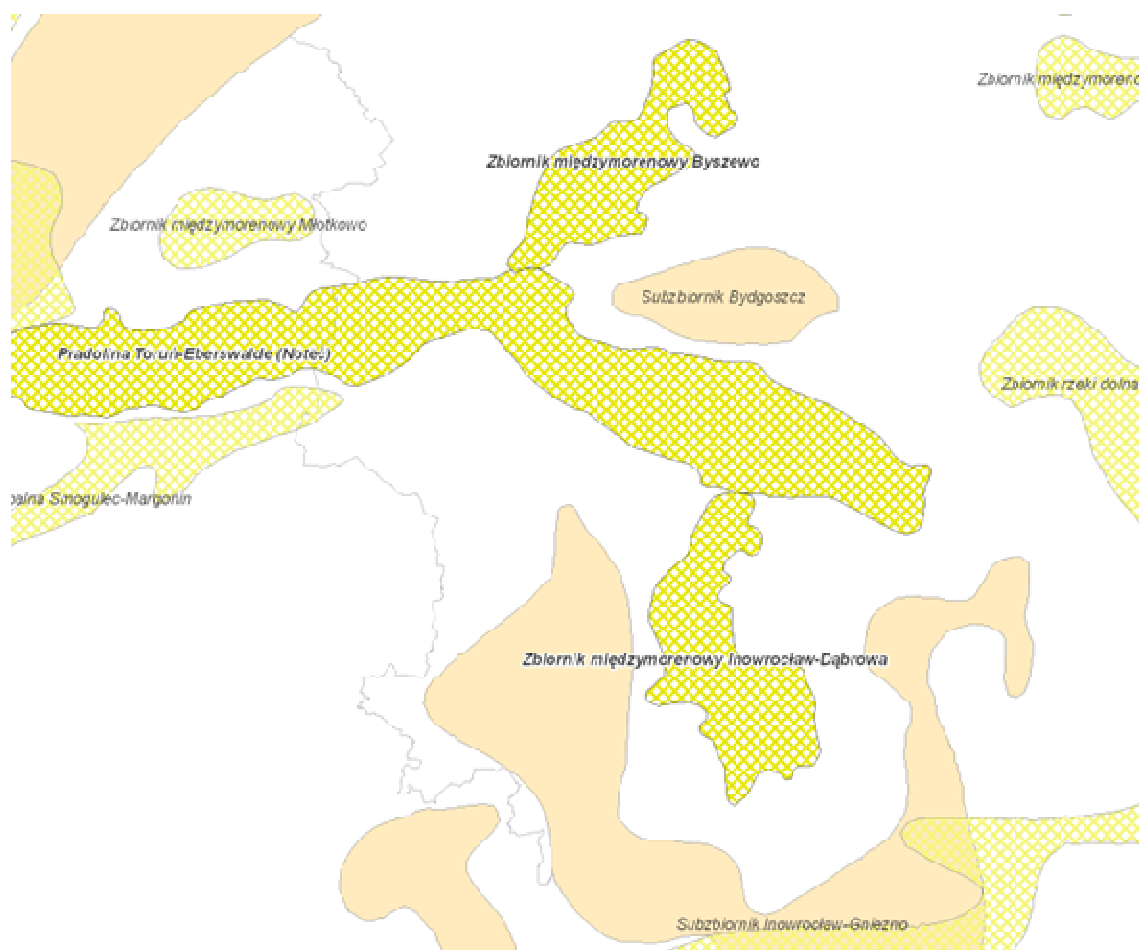
Jeziro to należy do typu abiotycznego 3b - jeziora niestratyfikowane współczynnik Schindlera >2. Ogólny stan wód jeziora Jezuickiego sprzyja rozwojowi turystyki i rekreacji, w tym wędkarstwa, na tym terenie. Jednakże konieczna jest dbałość o jakość wód przez właściwą gospodarkę ściekową (zwłaszcza w obiektach rekreacyjnych – domki letniskowe, rodzinne ogrody działkowe), upowszechnienie prawidłowego postępowania z odpadami oraz przeciwdziałanie przenawożeniu i splywom powierzchniowym.

Na terenie Gminy znajduje się ujęcie powierzchniowe wód z Nowego Kanału Noteckiego na potrzeby nawodnień w Olimpinie.

3.2.2 Wody podziemne

Cały obszar Gminy (poza niewielkimi fragmentami na północy) położony jest w granicach głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP nr 138) zaliczanego do obszarów najwyższej ochrony (ONO), Pradolina Toruń – Eberswalde (Noteć), Qp (wody czwartorzędowe, zbiornik pradoliny). Miąższość osadów piaszczystych wynosi przeciętnie kilkadziesiąt metrów (20-40 [m]). Zbiornik cechuje się bardzo dużymi i dużymi wartościami wydajności. W zachodniej części gminy wartości te mieszczą się w przedziale 75-120 [m³/h], a na pozostałym obszarze, przesuając się w kierunku wschodnim maleją, ale nie spadają poniżej 10 [m³/h]. Przy północno-zachodniej granicy Gminy występuje strefa wydajności powyżej 120 [m³/h]. Poniżej na rysunku widok na GZWP nr 138.

Rysunek nr 3.2.2-1. Widok na GZWP nr 138 Pradolina Toruń – Eberswalde
Źródło: <http://ikar2.pgi.gov.pl>

Jakość zwykłych wód podziemnych w 2011 roku w ramach sieci krajowej w gminie Nowa Wieś Wielka (wg Raportu o stanie środowiska za 2011 r. wydanego przez WIOŚ w Bydgoszczy) przedstawia tabela nr 3.2.2-1.

Tabela nr 3.2.2-1. Jakość wód podziemnych

Numer otworu	Miejscowość	Gmina	Rodzaj wód	Użytkowanie terenu	Klasa czystości	Wskaźniki w zakresie stężeń odpowiadających III klasie jakości	Wskaźniki w zakresie stężeń odpowiadających IV i V klasie jakości
1	2	3	4	5	6	7	8
2708	Brzoza	Nowa Wieś Wielka	G	1	III	As, Fe	pH

Rodzaj wód
G – wody gruntowe

Wskaźniki
As – arsen
Fe – żelazo

Użytkowanie terenu
1 - lasy

Na terenie Gminy znajdują się następujące ujęcia wody podziemnej (lata 2009 - 2011):
ujęcia komunalne gminne:

- ujęcie głębinowe w Nowej Wsi Wielkiej,
- ujęcie głębinowe w Brzozie,

- ujęcie głębinowe w Prądocinie,
- ujęcie komunalne w m. Leszyce.

poza wymienionymi powyżej znajdują się również prywatne, zakładowe, ogródków działkowych m.in.

- ujęcie głębinowe wodociągowe dla ZP nr 3 Wody mineralne „OSTROMECKO” w Brzozie,
- ujęcie głębinowe w Olimpinie,
- ujęcie głębinowe dla P.O.D. „Pod Orłem” w Prądocinie,
- ujęcie głębinowe dla P.O.D. „Chmielniki” w Prądocinie,
- ujęcie głębinowe dla RSP „NOWOŚĆ” w Prądocinie,
- ujęcie głębinowe dla Raiffeisen Agro-Technika” Sp. z o.o. w Brzozie,
- ujęcie głębinowe dla stacji paliw LOTOS w Brzozie,
- ujęcie powierzchniowe z Kanału Nowonoteckiego na potrzeby nawodnień w Olimpinie,
- ujęcie głębinowe z działki nr 116 w Leszycach,
- ujęcie głębinowe w Brzozie o nawodnień (teren gimnazjum),
- ujęcie głębinowe „Automotive sp. z o.o. „ w Brzozie,
- ujęcie głębinowe Hotel „Brzoza” w m. Brzoza.

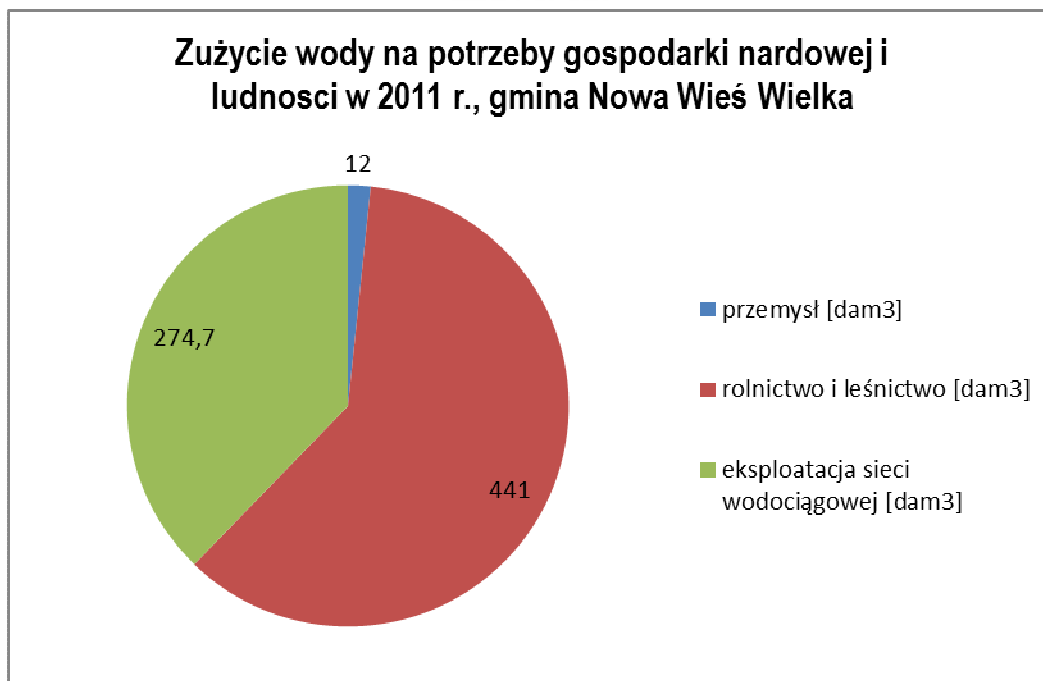
Szczegółowe informacje dotyczące ujęć wód podziemnych na terenie Gminy znajdują się w treści programu zasadniczego, do którego opracowywana jest niniejsza aktualizacja.

3.2.3 Zużycie wody

Wg danych GUS zużycie wody w gminie Nowa Wieś Wielka w 2011 r. na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w roku wynosiło 727,7 [dam³]:

- przemysł: 12 [dam³],
- rolnictwo i leśnictwo: 441 [dam³],
- eksploatacja sieci wodociągowej: 274,7 [dam³].

1 [dam³] (dekametr) = 1000 [m³]

Ryc. 3.2.3-1. Zużycie wody wg danych GUS w Gminie

Podstawę zaopatrzenia Gminy w wodę do celów komunalnych i na potrzeby przemysłu stanowią ujęcia wód podziemnych. Wg danych GUS ok. 60[%] wody zużywane było na potrzeby leśnictwa i rolnictwa.

Długość wodociągowej sieci w gminie Nowa Wieś Wielka wynosiła w 2011 r. ok. 96,6[km], a podłączone było około 1700 punktów. Ujęcia wód podzielných i powierzchniowych, zarówno komunalne i prywatne, zakładowe, ogródków działkowych, wymieniono w punkcie 3.2.2.

3.2.4 Gospodarka ściekowa

W danych GUS w 2011 roku na terenie Gminy wytworzono około 796 [dam³] ścieków przemysłowych oraz 197 [dam³] komunalnych. Długość sieci kanalizacyjnej wynosiła około 38,3 [km], natomiast szacowana liczba osób podłączonych to około 5273.

1 [dam³] (dekametr) = 1000 [m³]

Komunalne oczyszczalnie ścieków na terenie Gminy (stan na 31.12.2010 r.):

- Oczyszczalnia Nowa Wieś Wielka - Dziemionna (odbiornik -Noteć),
- Oczyszczalnia ścieków w Brzozie (odbiornik – Noteć).

Szczegółowe informacje dotyczące oczyszczalni ścieków na terenie Gminy znajdują się w treści programu zasadniczego, do którego opracowywana jest niniejsza aktualizacja.

Oprócz komunalnych oczyszczalni ścieków działają również przyzakładowe oraz przydomowe oczyszczalnie (ich budowa w Gminie jest ograniczona z uwagi na położenie na terenie GZWP, wysoki poziom wód gruntowych i brak warstw izolujących).

Gospodarstwa domowe oraz obiekty rekreacyjne, niepodłączone do sieci kanalizacyjnej, posiadają zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe. Ze względu na to, iż szczególnie w okresie letnim, kiedy na terenie ogródków działkowych i obiektów rekreacyjnych przebywa znaczna liczba osób, konieczne jest intensywne działania w zakresie skanalizowania Gminy a tam, gdzie nie jest to możliwe zapewnianie szczelnych zbiorników bezodpływowych.

Analizując dane dotyczące sieci wodociągów i kanalizacji stwierdza się, że istnieje dysproporcja pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania gminy Nowa Wieś Wielka. Jednakże systematycznie trwają intensywne prace nad powiększaniem sieci kanalizacyjnych w Gminie, stąd można uznać, iż istnieje tendencja rozwojowa w zakresie sieci kanalizacyjnej.

3.2.5 Gospodarowanie i użytkowanie wód powierzchniowych

Wody powierzchniowe na terenie Gminy wykorzystywane są do nawodnień oraz celów rekreacyjnych. Głównym zbiornikiem wykorzystywanym rekreacyjnie jest jezioro Jezuićkie. Wokół Jeziora rozmieszczonych jest kilka kąpielisk: Chmielniki, Piecki, Prądocin oraz tzw. Cypel i Kobra (dzikie kąpieliska), zabudowa letniskowa i rodzinne ogródki działkowe, pole biwakowe. Są to miejsca wypoczynku wielu mieszkańców Gminy, jak również pobliskiej Bydgoszczy. Aktywny wypoczynek nad jeziorem Jezuićkim możliwy jest w Ośrodku w Chmielnikach. Nad jeziorem istnieje m. in. możliwość wypożyczenia sprzętu wodnego. Dla miłośników wędkarstwa jezioro Jezuićkie ze swoimi płycznami i głębiami jest miejscem łowienia ryb nawet przez cały rok. Brzeg jeziora jest częściowo zagospodarowany przez budowę pomostów dla wędkarzy.

Wg danych przekazanych przez Urząd Gminy nie prowadzi się obecnie pozyskiwania energii z obiektów hydroenergetycznych.

3.3 Przyroda i krajobraz gminy Nowa Wieś Wielka

Na terenie gminy Nowa Wieś Wielka wyróżniono wiele form ochrony przyrody. Tereny objęte ich różnymi formami zajmują ponad 70 [%] jej powierzchni. Wśród zespołów przyrodniczych przeważają duże kompleksy leśne (przede wszystkim monokultury sosnowe), ale także łąki.

Do największych form ochrony przyrody na terenie Gminy należą:

- Obszary Chronionego Krajobrazu:
  - Wydm Kotliny Toruńsko – Bydgoskiej część wschodnia i zachodnia,
  - Łąki Nadnoteckie,
- Rezerwat leśny „Dziki Ostrów” oraz „Tarkowo”.

Na terenie gminy Nowa Wieś Wielka brak jest istniejących lub projektowanych obszarów sieci Natura 2000. Najbliższy, położony w odległości ok. 300 [m] od zachodniej granicy Gminy, to PLH040029 Równina Szubińsko – Łabiszyńska.

Obszar Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko - Bydgoskiej obejmuje jedno z największych w Polsce pól wydmych, pokrywające najwyższe partie (67,2-67,5 m npm) terasy Pradoliny Wisły, składa się z dwóch podjednostek: części zachodniej i części wschodniej, przy czym na terenie gminy Nowa Wieś Wielka znajduje się tylko jego zachodnia część. OChK obejmuje północno – wschodnią część gminy – teren Puszczy Bydgoskiej wraz z jeziorem Jezuickim. Podstawowym celem ochrony jest zachowanie unikatowych form rzeźby terenu, kompleksów leśnych istotnych dla regulacji stanu atmosfery oraz ochrony zasobów wód podziemnych (GZWP). Stanowi on strefę wypoczynku mieszkańców Bydgoszczy i innych pobliskich miejscowości, pełniąc ważną rolę w turystyce lokalnej. Obszar Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej został utworzony Rozporządzeniem nr 9 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 r. w sprawie utworzenia 22 obszarów krajobrazu chronionego w województwie bydgoskim. Obowiązującym obecnie aktem prawnym dla niniejszego Obszaru jest uchwała nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu, regulująca m.in. zagadnienia związane z istnieniem Obszaru oraz zawierająca w załącznikach m.in. opis powierzchni i granic, położenie i charakterystykę Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej.

Obszar Chronionego Krajobrazu Łąki Nadnoteckie posiada stosunkowo niewielką powierzchnię w środkowo – zachodniej części Gminy (leśnictwo Smolno). Ochroną krajobrazową otoczono tu dolinę rzeki Noteci. W wyniku przeprowadzonych melioracji, kiedyś jedna z najbardziej zabagnionych dolin rzecznych została podzielona systemem rowów melioracyjnych i osuszona, co spowodowało znaczne przekształcenia siedlisk i biocenoz. Występują tam cenne zbiorowiska szaty roślinnej, a najcenniejszy fragment terenu objęto dodatkowo ochroną rezerwatową. Występujące zbiorowiska mszarne, szuwarowe oraz fragmenty zarośli wierzbowych i lasów olszowych stanowią siedliska i miejsce lęgu ponad 100 gatunków ptaków, w tym wielu objętych ochroną gatunkową. Obszar Chronionego Krajobrazu „Łąki Nadnoteckie” utworzony został z inicjatywy władz samorządowych gminy na mocy uchwały Nr VI/141/2000 Rady Gminy Nowa Wieś Wielka z dnia 29 marca 2000 r., uchwałą Nr IX/83/03 Rady Gminy Nowa Wieś Wielka z dnia 30 czerwca 2003 r. obszar chronionego krajobrazu został pomniejszony o 36 [ha] i obecnie wynosi 1165 [ha].

Użytki ekologiczne

Użytki ekologiczne spełniają dwie ważne funkcje w krajobrazie: biocenotyczną i fizjocenotyczną. Stanowią ostoję licznych roślin. Wiele z użytków cechuje wysoka wartość krajobrazowa, wpływają też bardzo wyraźnie na zwiększenie bioróżnorodności. Obecnie na terenie gminy Nowa Wieś Wielka większość z użytków ekologicznych stanowią bagna i torfowiska, ale pewien udział mają także wyłączone z użytkowania łąki, pastwiska i ugory.

Poniżej lista użytków ekologicznych w gminie Nowa Wieś Wielka.

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
1	11,78	Brzoza	252/3LPB, 271/5LPB	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bydgoszcz	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno – projektowany rezerwat przyrody „Piecki Jezuićkie”
2	5,1	Brzoza	283/3LPB	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bydgoszcz	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno z samosiewem olszy, sosny i brzozy
3	4,84	Brzoza	284/3LPB	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bydgoszcz	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno z samosiewem olszy
4	26,31	Olimpin	306/2LPB	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bydgoszcz	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	zabagniona łąka granicząca z rezerwatem przyrody „Dziki Ostrów”
5	0,76	Kobylarnia	316/4LPB	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bydgoszcz	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno z zadrzewioną łąką
6	3,83	Leszyce	24LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
7	19,78	Leszyce	23LP, 24LP, 25LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
8	3,84	Leszyce	25LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
9	4,55	Leszyce	55/1LP, 54/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
10	0,96	Leszyce	82/2LP, 83/3LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
11	1,09	Leszyce	107/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
12	4,91	Leszyce	14LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
13	4,73	Leszyce	15LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
14	0,9	Leszyce	16/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
15	7,97	Leszyce	26LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
16	1,29	Leszyce	26LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
17	0,63	Leszyce	46LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
18	0,91	Leszyce	46LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
19	0,66	Leszyce	47LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
20	0,32	Leszyce	47LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
21	0,28	Leszyce	71/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
22	1,44	Leszyce	71/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
23	0,26	Leszyce	72/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
24	0,67	Leszyce	72/2LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
25	1,78	Dobromierz	73/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
26	0,5	Leszyce	74/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
27	0,67	Leszyce	78/2LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
28	0,45	Leszyce	78/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
29	1,82	Leszyce	78/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
30	2,76	Leszyce	79/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
31	0,55	Leszyce	79/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
32	4,1	Leszyce	79/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
33	7,4	Leszyce	80/2LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
34	0,58	Leszyce	80/2LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
35	0,35	Leszyce	81/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
36	0,62	Leszyce	81/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
37	1,39	Leszyce	82/2LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
38	0,65	Leszyce	93/3LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
39	1,57	Leszyce	100LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
40	0,66	Leszyce	100LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
41	1,37	Leszyce	101LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
42	0,33	Leszyce	102LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
43	1,1	Leszyce	104/4LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
44	4,24	Leszyce	106LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
45	0,8	Leszyce	107/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
46	0,02	Leszyce	107/5LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
47	0,17	Leszyce	107/8LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
48	0,37	Leszyce	109/2LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
49	0,55	Leszyce	109/2LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
50	0,27	Leszyce	110/2LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
51	0,04	Leszyce	113LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
52	10,14	Dobromierz	114/4LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
53	0,32	Leszyce	115/2LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
54	0,04	Dobromierz	115/6LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
55	0,69	Leszyce	115/2LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
56	0,76	Leszyce	126/4LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
57	0,36	Leszyce	130/8LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
58	0,58	Leszyce	131L/6P	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
59	1,9	Leszyce	133/5LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
60	0,45	Leszyce	134LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
61	1,58	Leszyce	134LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
62	0,72	Leszyce	140/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
63	0,69	Leszyce	147/2LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
64	2,47	Leszyce	156LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
65	1,33	Leszyce	162LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
66	0,39	Leszyce	162LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
67	0,91	Leszyce	165/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
68	1,08	Leszyce	166LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
69	0,58	Leszyce	167/3LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
70	3,28	Leszyce	173/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
71	1,83	Leszyce	174/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
72	2,94	Leszyce	174/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Tabela nr 3.3-1. Użytki ekologiczne w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Pow. [ha]	Obręb ewiden. miejscowość/leśnictwo	Opis lokalizacji dz. ew. nr	Forma własności, zarządca	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis
1	2	3	4	5	6	7	8
73	2,36	Leszyce	175LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
74	0,5	Leszyce	189/1LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
75	0,32	Prądocin	224/6LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
76	0,7	Prądocin	224/8LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno
77	0,18	Brzoza	225/5LP	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski	19 stycznia 2004 r.	Rozporządzenie nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 8 poz. 76)	bagno

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Nowa Wieś Wielka znajduje się 8 pomników przyrody wpisanych do rejestru Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Są to dęby szypułkowe w różnych lokalizacjach w Gminie. Poniżej tabela, w której wymieniono pomniki przyrody na terenie Gminy.

Tabela nr 3.3-2. Pomniki przyrody w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Nazwa	Obwód [cm]	Wys. [m]	Obręb ewiden.	Opis lokalizacji	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Dwa dęby szypułkowe (Quercus robur)	400 i 400	brak danych	Brzoza	dz. nr 352/3	30 lipca 1991 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Bydgoskiego Nr 15, pozycja 120, z dnia 30 lipca 1991 r. Nr załącznika 447
2	Dwa dęby szypułkowe (Quercus robur)	330 i 310	brak danych	Dąbrowa Wielka	dz. nr 104/3	30 lipca 1991 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Bydgoskiego Nr 15, pozycja 120, z dnia 30 lipca 1991 r. Nr załącznika 448
3	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	350	brak danych	Leszyce	dz. nr 187/1	30 lipca 1991 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Bydgoskiego Nr 15, pozycja 120, z dnia 30 lipca 1991 r. Nr załącznika 449
4	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	410	brak danych	Nowa Wioska	dz. nr 7/4	30 lipca 1991 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Bydgoskiego Nr 15, pozycja 120, z dnia 30 lipca 1991 r. Nr załącznika 450
5	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	312	brak danych	Nowa Wioska	dz. nr 8/2	30 lipca 1991 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Bydgoskiego Nr 15, pozycja 120, z dnia 30 lipca 1991 r. Nr załącznika 451
6	Dąb szypułkowy, czterowierzchołkowy (Quercus robur)	od 96 do 120	brak danych	Olimpin	dz. nr 269/6	30 lipca 1991 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Bydgoskiego Nr 15, pozycja 120, z dnia 30 lipca 1991 r. Nr załącznika 452
7	Dwa dęby szypułkowe (Quercus robur)	400 i 400	brak danych	Brzoza	dz. nr 352/7	30 lipca 1991 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Bydgoskiego Nr 15, pozycja 120, z dnia 30 lipca 1991 r. Nr załącznika 453

Tabela nr 3.3-2. Pomniki przyrody w gminie Nowa Wieś Wielka

Lp.	Nazwa	Obwód [cm]	Wys. [m]	Obręb ewiden.	Opis lokalizacji	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego
1	2	3	4	5	6	7	8
8	Dwa dęby szypułkowe (Quercus robur)	300 i 300	brak danych	Olimpin	oddział 298f leśnictwa Smolno obrębu Bartodzieje Nadleśnictwa Bydgoszcz	30 lipca 1991 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Bydgoskiego Nr 15, pozycja 120, z dnia 30 lipca 1991 r. Nr załącznika 454

Rezerwy przyrody

Na terenie gminy Nowa Wieś Wielka zlokalizowane są dwa rezerwy przyrody: Dziki Ostrów i Tarkowo.

Rezerwat leśny **Dziki Ostrów**, o powierzchni 74,68 [ha], położony jest w północnozachodniej części Obszaru Chronionego Krajobrazu „Łąki Nadnoteckie”. Celem jego utworzenia była ochrona zespołu dąbrowy świetlistej *Potentillo albae-Quercetum* z rzadkimi gatunkami roślin w runie. Wartością rezerwatu są nie tylko zbiorowiska dąbrów z bardzo rzadkimi gatunkami runa leśnego, ale także występujące w obniżeniach terenu fragmenty łągów i olsów z dużym udziałem olszy czarnej. Obszar rezerwatu charakteryzuje się dość urozmaiconą rzeźbą terenu. Badania fitosocjologiczne i florystyczne potwierdziły występowanie wielu osobliwości florystycznych w rezerwacie.

Rezerwat **Tarkowo**, o aktualnej powierzchni 74,69 [ha], został utworzony 15.09.1958 roku. Przedmiotem ochrony jest bór świeży ze stanowiskiem wiśni karłowatej. Flora rezerwatu jest dość uboga ze względu na występujące tu warunki siedliskowe. Występujące tu zbiorowisko ma charakter przejściowy pomiędzy kontynentalnym borem mieszanym a dąbrową świetlistą. Drzewostan tworzy ok. 160 letnia sosna z udziałem dębu.

Opracowano plany ochrony dla rezerwatu przyrody "Tarkowo" (Zarządzenie Nr 2/0210/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 5 grudnia 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Tarkowo” (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 312, poz. 3396) oraz dla rezerwatu przyrody "Dziki Ostrów" (Zarządzenie Nr 3/0210/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 5 grudnia 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dziki Ostrów” (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 312, poz. 3397).

Formy ochrony przyrody w gminie Nowa Wieś Wielka a dalsze działania ochronne

Teren Gminy obfituje w różne rodzaje form ochrony przyrody, które chronione są w ramach prawa ochrony przyrody i zapisów w dokumentach lokalnych np. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, planach ochrony. Biorąc pod uwagę obecny stan obszarów chronionych i przewidywane działania inwestycyjne, Gmina planuje utrzymanie i zachowanie walorów przyrodniczych ww. obszarów poprzez kontynuację obecnie prowadzonych działań. W miarę możliwości finansowych i pozyskania odpowiednich funduszy planuje się opracowanie koncepcji skanalizowania okolic jeziora Jezuickiego tj. terenów rekreacyjnych wsi Prądociń. Działanie takie w znacznym stopniu poprawiłoby stan wód jeziora Jezuickiego i terenów przyległych, narażonych na silną antropopresję związaną z działalnością turystyczno-rekreacyjną, zwłaszcza w okresie letnim. Nie zidentyfikowano nowych zagrożeń, które mogłyby negatywnie wpłynąć na obecnie prowadzoną działalność ochrony przyrody na terenie gminy Nowa Wieś Wielka.

Korytarze ekologiczne

Województwo kujawsko-pomorskie, w którego obszarze zlokalizowana jest Gmina Nowa Wieś Wielka, położone jest w szczególnym miejscu w układzie wielkich dolin rzecznych pełniących funkcje korytarzy ekologicznych. W środkowej części województwa łączą się: równoleżnikowa Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka i południkowa Dolina Dolnej Wisły, które tworzą główny trzon sieci ekologicznej województwa. Jej uzupełnienie stanowią doliny mniejszych rzek: Brdy, Wdy, Drwęcy, Osy i Noteci. Cechą charakterystyczną wymienionych dolin jest ich znaczne zalesienie sięgające lokalnie 70–80 [%], duży odsetek trwałych użytków zielonych oraz rozwinięta sieć osadnicza z największymi miastami województwa:

Bydgoszcz, Toruń, Włocławek i Grudziądz. Ochrona korytarzy ekologicznych w województwie kujawsko-pomorskim została zapewniona w szeregu opracowań przyjętych przez samorządowe władze województwa np. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Obszar województwa jest terenem bardzo zróżnicowanym pod względem ekologicznym. Przez obszar województwa przebiega główny kontynentalny korytarz ekologiczny, który obejmuje obszar Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej. Pokrywa się on tutaj z Doliną i Pradolina Wisły. W kierunku północnym odchodzi od niego drugi korytarz kontynentalny, obejmujący obszar Doliny Dolnej Wisły. Poza tym na terenie województwa znajdują się dwa istotne ponadregionalne korytarze ekologiczne. Jeden z nich prowadzi na północ od Bydgoszczy i obejmuje Dolinę Brdy. Korytarz ten łączy obszar Borów Tucholskich na północy z Pradolina Toruńsko-Eberswaldzką. Drugi korytarz obejmuje Dolinę Drwęcy i łączy Pojezierze Brodnickie, Pojezierze Iławskie na północnym wschodzie z Pradolina Toruńsko-Eberswaldzką. Głównym celem korytarzy ekologicznych jest zmniejszenie izolacji obszarów cennych przyrodniczo, umożliwienie migracji zwierząt oraz ochrona i odbudowa różnorodności biologicznej.

Na poniższym rysunku przedstawiono położenie Nowej Wsi Wielkiej na tle korytarzy ekologicznych.

korytarze ekologiczne

Rysunek nr 3.3-1 Położenie Gminy Nowa Wieś Wielka na tle najbliższych korytarzy ekologicznych

Źródło: Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego

Jak widać z powyższego rysunku przez teren Gminy Nowa Wieś Wielka również przebiega korytarz ekologiczny, wyznaczony przez Zakład Badania Ssaków PAN pod nazwą Lasy Nadnoteckie. Dolina Noteci położona jest w strefie głównego korytarza Północno-Centralnego (KPnC) ciągnącego się od Puszczy Białowieskiej, przez Puszcze

Kampinoską i dolinę Wisły, skąd przez Puszcę Bydgoską, Lasy Sarbskie, Puszcę Notecką i Lasy Lubuskie idzie do Parku Narodowego Ujście Warty. Korytarz ekologiczny na terenie Gminy umożliwia m.in.:

- zachowanie spójności obszarów leśnych, chronionych (np. obszary chronionego krajobrazu), obszarów Natura 2000,
- umożliwia migrację gatunków,
- w jego obrębie znajdują się ważne tereny żerowiskowe np. nad jeziorem Jezuickim,
- zapobiega fragmentacji i izolacji siedlisk, spadkowi różnorodności genetycznej,
- przyczynia się do poprawy bioróżnorodności na terenie Gminy.

Istotnym utrudnieniem w funkcjonowaniu korytarza jest fakt, iż jest on przecinany przez drogę kolejową relacji Bydgoszcz – Inowrocław oraz drogę krajową nr 25 (Bydgoszcz–Inowrocław–Konin).

Zapewnienie skutecznej ochrony korytarza ekologicznego wymaga szeregu wielopoziomowych działań. Do najważniejszych należą:

- wpisanie ochrony korytarza ekologicznego w strategię i programy lokalne,
- uwzględnienie korytarza ekologicznego w planach zagospodarowania przestrzennego Gminy,
- minimalizowanie konfliktów pomiędzy przebiegiem korytarza ekologicznego a planowanymi i realizowanymi inwestycjami transportowymi (drogami i kolejami),
- ochrona korytarza ekologicznego przed zabudową,
- ochrona drożności korytarza poprzez ocenę oddziaływania na środowisko inwestycji w rejonie korytarza, tak aby wykluczyć takie działania, które zaburzałyby tę drożność.

Podstawowym narzędziem służącym utrzymaniu i wzmocnieniu roli korytarza ekologicznego jest właściwe zagospodarowanie przestrzenne. To działanie ze względu na warunki lokalnych i realnych możliwości wprowadzenia jest najbardziej celowe.

Mapa Gminy Nowa Wieś Wielka z zaznaczonymi obszarami ochrony przyrody znajduje się w części B niniejszego opracowania.

3.4 Warunki klimatyczne i jakość powietrza atmosferycznego

Gmina Nowa Wieś Wielka leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego, przejściowego od klimatu oceanicznego Europy Zachodniej do kontynentalnego Europy Wschodniej i Azji. Znaczne zróżnicowanie przestrzenne wykazują opady atmosferyczne.

Krótką charakterystykę warunków klimatycznych wg. Narodowego Atlasu Polski jest następująca:

- przeciętna ilość opadów 500-550 [mm],
- średnia temperatura roczna 7,5-8,0 [°C],
- średnia temperatura stycznia -2,5-3,0 [°C],
- średnia temperatura lipca 18-18,5 [°C],
- długość okresu wegetacyjnego (liczba dni w roku ze średnią temperaturą powyżej 5 [°C]) 210 - 220 dni,
- średnia ilość dni w roku z pokrywą śnieżną 70 dni.

Na obszarze Gminy przeważają wiatry z kierunków: zachodniego i południowo-zachodniego (ponad 40 [%] częstości). Znaczny jest udział (ponad 10%) wiatrów wschodnich, przypadających głównie na miesiące zimowe.

Charakterystykę warunków meteorologicznych dla terenu Gminy pozyskuje się przede wszystkim ze stacji meteorologicznych oraz stacji opadowych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego (IMGW). Najbliższy ośrodek zlokalizowany jest w Bydgoszczy (Aleje Jana Pawła II, Lotniskowa Stacja Meteorologiczna). Wg danych IMGW najbliższa stacja klimatologiczna w oddziale poznańskim znajduje się w Kołudzie Wielkiej.

W Gminie istnieje jedna stała stacja lokalna (w Nowej Wisi Wielkiej – Baza Paliw nr 2) poniżej w tabeli wyniki pomiarów dla lat 2009 - 2011 z ww. stacji, zaczerpnięte z „Raportu o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2011 roku” wydanego przez WIOŚ w Bydgoszczy.

Tabela nr 3.4-1. Wyniki pomiarów stężenia zanieczyszczeń w powietrzu w Nowej Wsi Wielkiej w 2011 r.

L.p.	Lokalizacja stacji	Instytucja wykonująca pomiary w 2011 r.	Metoda wykonywania pomiarów	Zanieczyszczenie	Stężenie średnioroczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]		
					2009 r.	2010 r.	2011 r.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Nowa Wieś Wielka ul. Przemysłowa	OLPP Baza Paliw nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej	manualna	toluen	1,8	2,2	1,2
			manualna	ksylen	1,1	1,6	1,1
			manualna	benzen	1,2	1,6	1,0
			manualna	etylobenzen	0,8	0,8	0,8
			manualna	węgl. alif. do C_{12}	10,9	10,9	12,1

Monitoring jakości powietrza atmosferycznego w 2011 r., przeprowadzany przez OLPP Baza Paliw nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej, wykazał. iż:

- w 2011 r. poziom stężenia toluenu, ksyleny i benzeny jest niższy bądź równy w porównaniu do wyników z 2009 i 2010 r.,
- stężenie etylobenzenu na przestrzeni lat 2009-2011 utrzymywało się na tym samym poziomie,
- stężenie węglowodorów alifatycznych do C_{12} w roku 2011 r. było wyższe niż w latach poprzednich,
- pomiary manualne w zakresie: toluenu, ksyleny, benzeny, etylobenzenu oraz węglowodorów alifatycznych do C_{12} , wyniki nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych stężeń średniorocznych.

Niebagatelny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego na terenie Gminy ma komunikacja, jak również to, iż nadal najpowszechniejszą formą ogrzewania gospodarstw domowych są kotły na węgiel oraz olej opałowy, czyli konwencjonalne źródła energii. W Gminie gospodarstwa są ogrzewane indywidualnie, a odnawialne źródła energii stanowią niewielki procent wykorzystywanych paliw.

3.5 Hałas

Emisja hałasu jako jedno z zanieczyszczeń przestrzeni stanowi ważny aspekt w ogólnie rozumianej ochronie środowiska. Nieprawidłowa lokalizacja zabudowy mieszkaniowej względem terenów przemysłowych i szlaków komunikacyjnych uniemożliwia zapewnienie dotrzymania, wymaganych prawem, standardów w tym zakresie. Urząd Gminy jako organ sporządzający miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz wydający decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji, ma wpływ na lokalizację uciążliwych akustycznie przedsięwzięć na swoim terenie. Ważne jest by rzetelnie dokonywać oceny emisji hałasu przedsięwzięcia jeszcze przed jego powstaniem, tak aby już na etapie projektowania wyeliminować ten problem. Oceny zanieczyszczenia hałasem dokonuje - poprzez pomiary - również Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, a wyniki przedstawia w rocznych raportach. Monitoringowe pomiary hałasu stanowią istotną informację o klimacie akustycznym i są przydatne w procesie tworzenia map akustycznych w ramach realizacji oceny stanu akustycznego środowiska. Gmina Nowa Wieś Wielka nie posiada takiej mapy.

Dopuszczalne poziomy hałasu wytwarzanego w środowisku przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami hałasu L_{AeqD} i L_{AeqN} które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby określono w tabeli nr 1 do Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz.826 z późn. zm.) i przedstawiono w tabeli nr 3.5-1.

Tabela nr 3.5-1. Dopuszczalne poziomy hałasu

Lp.	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Instalacje i pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
		L _{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L _{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L _{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L _{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie
1	a. Strefa ochronna „A” uzdrowiska b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c. Tereny domów opieki społecznej d. Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b. Tereny zabudowy zagrodowej c. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d. Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

1) Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

2) W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

3) Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

W gminie Nowa Wieś Wielka emitowany hałas wiąże się przede wszystkim z:

- dużym natężeniem ruchu pojazdów (zwłaszcza droga nr 25 Bydgoszcz – Inowrocław – Ostrów Wielkopolski, obwodnica Bydgoszczy),
- dużym natężeniem ruchu pojazdów na drodze wojewódzkiej nr 254 Brzoza – Łabiszyn,
- złym stanem nawierzchni dróg oraz poruszających się po drogach pojazdów,
- transportem kolejowym, zwłaszcza relacji Bydgoszcz – Inowrocław,
- hałasem od działalności handlowo - usługowej i przemysłowej.

Poprawa jakości klimatu akustycznego w Gminie odbywa się poprzez:

- wspieranie realizacji inwestycji wpływających na zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego – budowa i przebudowa dróg, budowa ekranów akustycznych,
- wspieranie działań prowadzących do eliminacji, bądź ograniczenia emisji hałasu przemysłowego,
- uwzględnianie uwarunkowań związanych z hałasem przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

3.6 Pola elektromagnetyczne

Do istotnych z punktu widzenia prawa ochrony środowiska źródeł emisji pól elektromagnetycznych zalicza się stacje i linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 [kV] lub wyższym oraz instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Na terenie gminy Nowa Wieś Wielka przebieg linii energetycznych jest następujący:

- 110 [kV] Nowa Wieś Wielka - Pakość, Nowa Wieś Wielka – Solec Kujawski, Przyłęki - Sadłogoszcz,
- 220 [kV] Pątnów - Bydgoszcz Jasiniec (dwa tory), Bydgoszcz Zach. - Bydgoszcz Jasiniec.

Znaczna jest też ilość stacji bazowych telefonii komórkowej.

Ochrona przed nadmiernym promieniowaniem polega przede wszystkim na prowadzeniu monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz monitorowanie przestrzegania zasad ochrony ludzi przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych w planowaniu przestrzennym w odniesieniu do terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności.

3.7 Poważne awarie przemysłowe

Poważne awarie obejmują skutki dla środowiska powstałe w wyniku awarii przemysłowych i transportowych z udziałem niebezpiecznych substancji chemicznych. Zapobieganie poważnym awariom w odniesieniu do przemysłu wykorzystującego niebezpieczne substancje chemiczne ma ogromne znaczenie ekonomiczne i decyduje o jego wizerunku i akceptacji w społeczeństwie.

W Gminie poważne awarie mogą wystąpić w związku z:

- transportem rurociągami dalekosiężnymi substancji ropopochodnych rurociągiem finalnym Płock – Nowa Wieś Wielka – Rejowiec,
- transportem drogowym i kolejowym substancji niebezpiecznych,
- magazynowaniem i dystrybucją produktów ropopochodnych,
- niewłaściwym postępowaniem z odpadami zawierającymi substancje niebezpieczne.

Do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii należy OLPP Sp. z o.o. Baza Paliw nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej. Są to składy paliw PKN ORLEN, połączone z rurociągami z rafinerią w Płocku i składem w Rejowcu.

Przedmiotem działalności Bazy Paliw nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej jest:

- przyjmowanie produktów naftowych rurociągiem dalekosiężnym z PKN ORLEN w Płocku oraz cysternami kolejowymi i autocysternami,
- przechowywanie produktów naftowych w zbiornikach,
- dystrybucja produktów naftowych rurociągiem dalekosiężnym relacji Nowa Wieś Wielka - Rejowiec, cysternami kolejowymi poprzez nalewnię bramową i autocysternami z nalewni autocystern,
- składowanie rezerw państwowych paliw,
- składowanie zapasów obowiązkowych paliw ciekłych,
- prowadzenie badań i analiz technicznych paliw płynnych przez własne laboratorium,
- usługi w zakresie uszlachetniania paliw.

W Bazie Paliw nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej znajdują się substancje niebezpieczne w postaci: benzyny, oleju napędowego, oleju opałowego, estrów metylowych, przedmieszki bioetanolowej, ketru D70, Solane Hexane, benzyna lakiernicza spridane D40 i D60, lubrilam 31L i ponadto w niewielkich ilościach dodatki do paliw (w tym m.in.: keropur, nemo, hitec, GTL, pachem, unikat, dyeguard). Karty charakterystyki niebezpiecznych substancji chemicznych znajdujących się na terenie Bazy Paliw Nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej są zewidencjonowane przez Koordynatora ds. BHP. Z informacjami w nich zawartymi zapoznani są wszyscy pracownicy mający lub mogący mieć kontakt z substancjami. Karty charakterystyki są udostępniane do stałego korzystania wszystkim zainteresowanym pracownikom Bazy.

Procedury ochrony bezpieczeństwa w Bazie Paliw nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej polegają na:

- prowadzeniu wszystkich operacji w sposób mający na celu ochronę zarówno pracowników Bazy Paliw jak i społeczności lokalnej przed obrażeniami i chorobą, a także zapobieganie negatywnemu oddziaływaniu na środowisko,
- funkcjonowaniu wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego zawierającego postanowienia, dotyczące sposobów komunikowania się ze służbami ratowniczymi i mieszkańcami otoczenia Bazy Paliw, którzy mogliby być narażeni w przypadku poważnej awarii,
- przeszkolenie wszystkich pracowników na wypadek wystąpienia poważnej awarii, zwłaszcza w zakresie pierwszej pomocy i działań gaśniczo-ratowniczych,
- ćwiczeniach praktycznych na instalacjach z zastosowaniem odpowiednich środków i udziałem obsługi.

Surowce oraz produkty otrzymane w procesie są substancjami łatwopalnymi. Z tego względu główne działania minimalizacji skutków poważnych awarii oraz zastosowane środki techniczne są skupione na ograniczaniu zasięgu i skali pożarów i wybuchów, które mogą wystąpić na terenie Bazy.

Przeprowadzona, gruntowna analiza zagrożeń możliwych do wystąpienia na terenie BP nr 2 oraz rozwinięte, szczegółowe analizy zdarzeń reprezentatywnych (awarii) potwierdzają, że zakład – Baza Paliw nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej nie stanowi istotnego zagrożenia dla mieszkańców okolic przedmiotowej Bazy Paliw. Scenariusze potencjalnych awarii, nawet w przypadku najgroźniejszych zdarzeń (Worst Case Scenario) swoim zasięgiem promieniowania termicznego nie obejmują najbliższej położonych zabudowań mieszkalnych. Pewne zagrożenie stanowi scenariusz zakładający wypływ benzyny na tacę i opóźniony wybuch chmury, w wyniku którego może wystąpić fala ciśnienia powodująca lekkie uszkodzenie aparatów i konstrukcji, wybite szyb w budynkach w promieniu ok. 555 [m]. Na podstawie przeprowadzonej oceny skutków potencjalnych awarii i związanego z nimi ryzyka dla obsługi instalacji i ludzi przebywających w pobliżu można stwierdzić, że Baza Paliw nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej jest zakładem bezpiecznym, ponieważ stwarzane przez znajdujące się na jej terenie niebezpieczne substancje chemiczne ryzyko mieści się w granicach ryzyka dopuszczalnego, nawet przy zastosowaniu ostrych kryteriów liczbowych.

3.8 Gospodarka odpadami na terenie gminy Nowa Wieś Wielka

Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. „o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku...” znosi konieczność sporządzania gminnych planów gospodarki odpadami, jednakże zagadnienia dotyczące gospodarki odpadami na terenie gminy Nowa Wieś Wielka stanowią istotny element „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Wieś Wielka na lata 2013 - 2015 z perspektywą do roku 2020”.

Celem nadrzędnym polityki ekologicznej w zakresie gospodarowania odpadami na obszarze Gminy jest postępowanie zgodne z hierarchią sposobu postępowania z odpadami, zawartej w art. 17 Ustawy o odpadach z dnia 14.12.2012 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 21) tzn.:

- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- przygotowywanie do ponownego użycia (rozumie się przez to odzysk polegający na sprawdzeniu, czyszczeniu lub naprawie, w ramach którego produkty lub części produktów, które wcześniej stały się odpadami, są przygotowywane do tego, aby mogły być ponownie wykorzystywane bez jakichkolwiek innych czynności wstępnego przetwarzania),
- recykling,
- inne procesy odzysku,
- unieszkodliwianie, jako ostateczna forma postępowania z odpadami.

Warunkiem realizacji tego celu jest zmniejszenie materiałochłonności i energochłonności produkcji (stosowanie czystych technologii), wykorzystywanie alternatywnych odnawialnych źródeł energii, stosowanie pełnego „cyklu życia” produktu (produkcji, transportu, opakowania, użytkowania, ewentualnego ponownego wykorzystania i unieszkodliwiania).

Gospodarka odpadami na terenie Gminy – stan obecny

Najnowszym dokumentem regulującym gospodarkę odpadami na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, w tym gminy Nowa Wieś Wielka jest „Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2012-2017 z perspektywą na lata 2018-2023”, uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr XXVII/434/12 z dnia 24 września 2012 r. Wg danych GUS (Główny Urząd Statystyczny) na terenie gminy Nowa Wieś Wielka w 2011 r. zebrano ok. 2097,47 [Mg] odpadów komunalnych zmieszanych. Brak jest informacji, co do ilości

odpadów komunalnych zebranych selektywnie i odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne. Na terenie całego powiatu bydgoskiego w 2011 r. zostało wytworzone 19 100,0 [Mg] pozostałych odpadów, czyli odpady niebezpieczne, inne niż niebezpieczne i obojętne z wyłączeniem komunalnych (z czego ok. 13 300,00 [Mg] poddano odzyskowi, ok. 5 200,00 [Mg] zostało unieszkodliwione, a ok. 600 [Mg] zostało zmagazynowane czasowo).

Bieżące kontrole przeprowadzane przez pracowników Urzędu Gminy oraz sołtysów wykazały, że 95 [%] mieszkańców posiada stosowne umowy. Wg danych Gminy na jej terenie prowadzone są na działania dążące do uzyskania poziomu 100 [%] objęcia mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów. Na terenie Gminy zlokalizowane są w każdym sołectwie punkty zbiórki odpadów wysegregowanych (kontenery do selektywnej zbiórki odpadów) w ilości 25 sztuk łącznie. Funkcjonuje jeden punkt odbioru zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów, zlokalizowany przy oczyszczalni w Brzozie. W budynkach użyteczności publicznej, placówkach oświaty oraz sklepach ustawione są pojemniki do zbiórki zużytych baterii. Corocznie organizowana jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Na terenie Gminy można też oddać przeterminowane leki (specjalne pojemniki w aptekach). Odpady biodegradowalne są w większości zagospodarowywane w przydomowych kompostownikach.

Ponadto prowadzony jest coroczny monitoring zamkniętego i zrehabilitowanego składowiska odpadów w miejscowości Kolankowo w zakresie parametrów wód podziemnych.

Azbest i wyroby zawierające azbest

Zasady postępowania z odpadami azbestu i wyrobami zawierającymi azbest na terenie Gminy są zgodne z „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla terenu powiatu bydgoskiego – ziemskiego” przyjętego uchwałą Rady Powiatu Bydgoskiego Nr 272/XXV/13 z dnia 31.01.2013 r.

W październiku 2011 r. przeprowadzona została inwentaryzacja azbestu i jego wyrobów na podstawie uzyskanych informacji od osób fizycznych. Wykonanie inwentaryzacji nastąpiło za pośrednictwem firmy zewnętrznej w celu opracowania gminnego programu usuwania azbestu. Informacje dotyczące postępowania z wyrobami zawierającymi azbest na stronie internetowej Urzędu Gminy Nowa Wieś Wielka. Łączną ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na nieruchomościach osób fizycznych na terenie gminy Nowa Wieś Wielka to 148 361,5 [m²], czyli ok. 1 881,81 [Mg]. Gmina opracowała „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nowa Wieś Wielka”, przyjęty uchwałą Rady Gminy Nowa Wieś Wielka Nr VII/147/12 z dnia 26 kwietnia 2012 r.

Poniżej w tabeli nr 3.8-1 przedstawiono ilości zinwentaryzowanego, unieszkodliwionego oraz pozostałego do usunięcia azbestu i jego wyrobów w powiecie bydgoskim i gminie Nowa Wieś Wielka. Dane pochodzą z dostępnych publicznie zasobów <http://www.bazaazbestowa.pl> oraz są aktualne na listopad 2012 r.

Tabela nr 3.8-1. Zasoby azbestu na terenie powiatu bydgoskiego i gminy Nowa Wieś Wielka

Powiat bydgoski /gmina	Azbest i jego wyroby [Mg]								
	Zinwentaryzowane			Unieszkodliwione			Pozostałe do usunięcia		
	razem	os. fiz.	os. prawne	razem	os. fiz.	os. prawne	razem	os. fiz.	os. prawne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powiat bydgoski	16697,308	15797,799	899,509	148,969	95,564	53,405	16548,34	15702,24	846,105
Nowa Wieś Wielka	1651,488	1592,074	59,414	44,198	44,198	0	1607,29	1547,876	59,414

W Gminie zalegają przede wszystkim pokrycia dachowe tj. płyty azbestowo-cementowe, o średnio III stopniu pilności usunięcia. Gmina oferuje również bezpłatny odbiór odpadów zawierających azbest od osób fizycznych nie będących przedsiębiorcami (ponowna ocena w terminie do 5 lat).

Nowy system gospodarowania odpadami w gminach

Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2011 nr 152 poz. 897 z późn. zmianami) znacząco zmodyfikowała dotychczasowy system gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach. Ustawa m.in. wprowadziła konieczność:

- osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych,
- zapewnienia budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych albo zapewnienie warunków do ich budowy,
- utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców.

Zasadniczą zmianą w obowiązującym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi będzie przejęcie przez gminy „własności” odpadów, a więc obligatoryjne przejęcie przez gminy obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych tj. objęcie systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

System gospodarowania odpadami komunalnymi obejmuje:

- odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych,
- tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługę administracyjną tego systemu.

Zarządzający systemem dokonuje wszystkich działań związanych z tworzeniem systemu gospodarowania odpadami, a mianowicie:

- prowadzi prace zmierzające do dostosowania regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami,
- przygotowuje propozycje uchwał dotyczących terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli nieruchomości, określenia sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów, określenia metody ustalenia opłaty oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Ponadto zarządzający przyjmuje deklaracje o wysokości opłaty od właścicieli lub zarządców nieruchomości, administracji osiedli, wspólnot mieszkaniowych, weryfikuje prawdziwość informacji zawartych w deklaracjach właścicieli nieruchomości z innymi posiadanymi informacjami (np. od przedsiębiorstwa wodociągowego), wprowadza dane do systemu gospodarki odpadami, przygotowuje i przeprowadza procedury przetargowe na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, nalicza opłaty za odbiór odpadów, obsługuje na bieżąco system poboru opłat i wystawianie faktur, nadzoruje i kontroluje realizację selektywnej zbiórki odpadów przez właścicieli nieruchomości, weryfikuje dane wykazane w sprawozdaniach składanych kwartalnie przez przedsiębiorców odbierających odpady w stosunku do ilości osób zgłoszonych w deklaracjach.

Powstające na terenie gminy zmieszane odpady komunalne, odpady zielone, a także pozostałości z sortowania będą przekazywane do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, wskazanych w wojewódzkim planie gospodarki odpadami.

Zmiany prawne i konieczne uchwały

W myśl art. 23 ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. Zgodnie z art. 10, rada gminy będzie obowiązana, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, podjąć wskazane poniżej uchwały. Jednakże z uwagi na konieczność uchwalenia zmian w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie, uchwały te mogą być podjęte dopiero po przyjęciu regulaminu.

Poniżej wykaz niezbędnych uchwał jakie zobowiązane są podjąć gminy, aby wcielić w życie zapisy „ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości...”.

Tabela nr 3.8-4. Wykaz niezbędnych uchwał

L.p.	Działanie wynikające z ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości...	Podmiot odpowiedzialny
1	2	3
1	Uchwała w sprawie dostosowania regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami. (art. 4.3)	Rada gminy obligatoryjna
2	Uchwała określająca szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowywania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę, w szczególności o ilości odpadów komunalnych odbieranych	Rada gminy obligatoryjna

Tabela nr 3.8-4. Wykaz niezbędnych uchwał

L.p.	Działanie wynikające z ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości...	Podmiot odpowiedzialny
1	2	3
	od właściciela nieruchomości, częstotliwości odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposobie świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art.6r.3)	
3	Uchwała określająca rodzaje dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowywania tych odpadów oraz wysokość cen za te usługi, (art.6r.4)	Rada gminy fakultatywna
4	Uchwała o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (art.6c.2)	Rada gminy fakultatywna
5	Uchwała o dokonaniu wyboru jednej z określonych metod ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenie stawki takiej opłaty (art.6k.1) Uchwała ustalająca stawkę za pojemnik (art.6k.2)	Rada gminy obligatoryjna
6	Uchwała o terminie, częstotliwości i trybie uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art.6 l)	Rada gminy obligatoryjna
7	Podjęcie uchwały o ustanowieniu wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz o określeniu wykazu dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz określeniu terminu składania pierwszej deklaracji (art.6n.1 i 2 i art.12)	Rada gminy obligatoryjna
8	Uchwała o podziale gminy liczącej powyżej 10 000 mieszkańców na sektory (art.6d.2)	Rada gminy fakultatywna
9	Uchwała określająca niższe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny (art. 6k.3)	Rada gminy obligatoryjna

Gminy Nowa Wieś Wielka jest w trakcie przygotowywania się do wprowadzenia w życie zapisów prawa.

Regiony Gospodarki Odpadami Komunalnymi

Podstawą gospodarki odpadami komunalnymi w województwie kujawsko-pomorskim będzie do dnia 31 grudnia 2015 r. siedem Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK). Gmina Nowa Wieś Wielka należy do Regionu 5-tego - region Bydgoski. Wg „Planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2012-2017 z perspektywą na lata 2018-2023” region bydgoski obejmować będzie ok. 715 553 mieszkańców, a szacowana ilość odpadów rocznie to ok. 180 573 [Mg]. Od dnia 1 stycznia 2016 r., tj. od uruchomienia Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego, podstawą gospodarki odpadami komunalnymi w województwie będzie 6 Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi. Region 5 (Bydgoski) i Region 7 (Toruński) zostaną połączone w Region 5 (Bydgosko-Toruński).

Główne problemy w zakresie gospodarki odpadami w gminie Nowa Wieś Wielka

Do głównych problemów w zakresie gospodarki odpadami należą:

- nieobjęcie 100 [%] mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów,
- niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy,
- powielanie niewłaściwych działań i postaw w zakresie postępowania z odpadami (np. powstawanie „dzikich składowisk odpadów”),
- tylko częściowy udział mieszkańców Gminy w selektywnej zbiórce odpadów, w tym selektywnej zbiórce odpadów niebezpiecznych- przypadki mieszania takich odpadów z odpadami komunalnymi,
- przypadki palenia odpadów, również niebezpiecznych, w paleniskach domowych.

4. Kierunki ochrony środowiska

„Program Ochrony Środowiska dla gminy Nowa Wieś Wielka na lata 2013 - 2016 z perspektywą do roku 2020” to wynik kompleksowego podejścia władz gminy Nowa Wieś Wielka do problematyki ochrony środowiska. Podjęty w dokumencie problem zrównoważonego rozwoju, to konieczność nieantagonistycznego rozwoju różnych aspektów życia w gminie, tak aby nie był on hamowany, a jednocześnie współistniał z zachowaniem wartości przyrodniczych. Zakłada się, iż stawiane cele w gminie Nowa Wieś Wielka winny być zarówno odpowiedzią na potrzeby gminy, a jednocześnie realne do spełnienia w danych warunkach ekonomiczno-społecznych.

Wybór celów i założeń wynika z:

- zadań obligatoryjnych, nałożonych na samorząd przez ustawodawcę, zawartych w obowiązujących aktach prawnych i wytycznych: Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju – „Polska 2025”, Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016, Polityka energetyczna Polski do 2030 roku, Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032” przyjęty przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 15 marca 2010 r.,
- bezpośrednich zagrożeń środowiska, potwierdzonych diagnozą stanu środowiska naturalnego w gminie Nowa Wieś Wielka.

Program został skorelowany z:

- „Programem Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego (aktualizacja na lata 2011 - 2014 z perspektywą na lata 2015 - 2018)”,
- „Programem ochrony środowiska dla powiatu bydgoskiego, aktualizacja na lata 2012 - 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019”,
- „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla terenu powiatu bydgoskiego – ziemskiego”,
- „Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz poziomu docelowego dla arsenu oraz ozonu”, który został przyjęty przez Sejmik Województwa Kujawsko – Pomorskiego, uchwałą Nr XXX/537/13 z dnia 28.01.2013 r.

4.1 Kierunki działań o charakterze systemowym

4.1.1 Edukacja ekologiczna

Jakość i stan środowiska w gminie Nowa Wieś Wielka zależy w dużym stopniu od codziennych postaw jej mieszkańców. Przy upowszechnieniu się konsumpcyjnego stylu życia, a za tym wzrostu zapotrzebowania na surowce i energię, wzrasta zagrożenie ekologiczne. Szkodliwe praktyki, często przekazywane z pokolenia na pokolenie np. jak nielegalne pozbywanie się odpadów na tzw. „dzikich wysypiskach” lub używanie do ogrzewania gospodarstw domowych, często tworzyw sztucznych, ogumienia, sprawia, iż jakość środowiska nie poprawia się, a te działania wydają się kolejnym pokoleniom akceptowalne.

Prowadzenie odpowiedniej polityki ochrony środowiska powinno być realizowane nie tylko przez uprawnione do tego organy, ale także poprzez włączenie się społeczności lokalnych. Związane to będzie ze zmianą podejścia do spraw rozwoju gospodarczego, przewartościowaniem hierarchii potrzeb i zrozumienia, czym jest dla człowieka przyroda i środowisko, w którym przebywa. Dlatego już wśród dzieci i młodzieży koniecznym staje się wprowadzanie edukacji ekologicznej, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony powietrza.

Działania informacyjno-edukacyjne powinny być realizowane w celu:

- podniesienia wiedzy i zwiększenia akceptacji społecznej dla planowanych rozwiązań w ochronie środowiska,
- integracji różnych partnerów wokół tworzenia wspólnych systemów zarządzania środowiskiem w województwie,
- wpłynięcia na udział mieszkańców w systemach ochrony gleb, powietrza i zasobów przyrodniczych,
- unikania konfliktów społecznych,
- tworzenia zasad dialogu i włączania społeczności w proces podejmowania decyzji.

Dodatkowo w zakresie działań edukacyjnych ważnym elementem jest informowanie społeczeństwa o aktualnej sytuacji na terenie danej strefy, czy całego województwa. Działaniami w tym zakresie są:

- rozbudowa i utrzymanie systemu informowania mieszkańców o aktualnym stanie zanieczyszczenia powietrza oraz o jego wpływie na zdrowie, np. poprzez stronę internetową lub elektroniczne tablice informacyjne,
- prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza,
- prowadzenie akcji promocyjnych w zakresie korzystania z transportu zbiorowego oraz rowerów w miastach (np. w ramach obchodów Europejskiego Dnia Bez Samochodu lub Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu) – pomimo, iż w gminie Nowa Wieś Wielka nie ma transportu zbiorowego, właściwym działaniem jest promowanie wspólnego dojazdu do pracy samochodem osób, których kierunki są tożsame np. miasto Bydgoszcz, Inowrocław oraz promowanie turystyki rowerowej.

W gminie Nowa Wieś Wielka prowadzono na poziomie planów oświatowych działania edukacyjne, organizowano zajęcia dydaktyczne dla dzieci na terenie ścieżki dydaktycznej „Buczyna” oraz w rezerwacie przyrody „Dziki Ostrów”. Propagowano tematykę ekologiczną w mediach poprzez artykuły w kwartalniku Panorama Nowowiejska. Konieczne jest kontynuowanie i rozszerzanie tych działań.

4.1.2 Planowanie przestrzenne

Planowanie przestrzenne to niezwykle istotny instrument ochrony środowiska, umożliwiający uwzględnianie na etapie projektowania jego zasad i zapobiegający kolizyjnym lokalizacjom w procesach planistycznych, pomaga również w utrzymaniu ładu przestrzennego oraz tworzeniu stref dla poszczególnych funkcji gospodarczo-mieszkaniowych. Gmina Nowa Wieś Wielka posiada interaktywną mapę, dostępną na jej stronie internetowej, umożliwiającą dotarcie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zlokalizowania ich granic. To przydatne narzędzie informatyczne umożliwia szybką weryfikację zamierzeń inwestora w stosunku do przeznaczenia danego terenu. W zakresie planowania przestrzennego Gmina powinna kontynuować dotychczasowe działania. Również prowadzenie działań w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji, umożliwia weryfikację planów inwestycyjnych. Istotnym aspektem planowania przestrzennego w Gminie jest ujęcie w założenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwarunkowań wynikających z istnienia obszarów chronionych (np. rezerваты, obszar chronionego krajobrazu) oraz korytarza ekologicznego Lasów Nadnoteckich, tak aby zapewnić ich właściwe funkcjonowanie i drożność. Umożliwia to m.in. procedura oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia, w ramach procesu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji, przed wydaniem pozwolenia na budowę.

4.1.3 Zarządzanie środowiskowe

Proces zarządzania obejmuje następujące czynności: planowanie, organizowanie, decydowanie, motywowanie i kontrolowanie. Struktura organizacyjna ochrony środowiska nie ma charakteru hierarchicznego. Składają się na nią odrębne i niezależne od siebie organy rządowe i samorządowe, a dany szczebel administracji realizuje te zadania, których nie można realizować na szczeblu niższym.

Odzwierciedleniem zarządzania środowiskowego w praktyce może być wdrożenie Systemu Ekozarządzania i Audytu EMAS oraz rejestracja w prowadzonym przez Ministra Środowiska krajowym rejestrze organizacji zarejestrowanych w EMAS. Niezależnie od wdrożenia systemu EMAS istotną rolę we właściwie działających mechanizmach zarządzania środowiskowego odgrywa monitorowanie kluczowych charakterystyk operacji, które mogą mieć wpływ na środowisko.

Proces zarządzania środowiskiem spoczywa na władzach lokalnych.

Władze Gminy odpowiadają za następujące zadania z zakresu gospodarki środowiskiem:

- ochronę środowiska – najczęściej poprzez wprowadzanie zakazów i nakazów dotyczących sposobu użytkowania powierzchni, przestrzeni i zasobów naturalnych oraz poprzez organizacyjno – finansowe stwarzanie podstaw do budowy komunalnych urządzeń ochrony środowiska,
- zarządzanie środowiskowe gminą,

- promowanie zasad zrównoważonego rozwoju,
- opracowywanie i realizację programów ekorozwoju gminy, jak np. program ochrony środowiska, strategia zrównoważonego rozwoju,
- opracowywanie i realizację jednostkowych proekologicznych dokumentów, jak np. dotyczących ograniczenia niskiej emisji.

Do zadań własnych Gminy z zakresu środowiska należy m.in.:

- ład przestrzenny,
- gospodarka terenami,
- ochrona środowiska,
- dbałość o infrastrukturę techniczną służącą ochronie środowiska (wodociągi, oczyszczalnie ścieków, kanalizacja, składowiska odpadów),
- zieleń komunalna i zadrzewianie,
- utrzymanie czystości i porządku oraz gospodarka odpadami na terenie gminy,
- tworzenie warunków do selektywnej zbiórki odpadów,
- organizowanie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami,
- zatwierdzenie ugody w sprawach zmian stosunków wodnych na gruntach,
- organizowanie ochotniczych drużyn ratowniczych,
- zarządzanie ewakuacją ludności na wypadek zagrożenia np. powodziowego,
- edukacja ekologiczna,
- ustanawianie parków wiejskich i miejskich,
- opiniowanie rocznych planów łowieckich.

Do podstawowych instrumentów prawnych odnoszących się do zagadnień ochrony środowiska i prawidłowej gospodarki odpadami należą: standardy i normy, wyznaczone limity ilościowe i jakościowe, pozwolenia i odpowiedzialność administracyjna, karna i cywilna.

Władze gminne mogą wykonywać swe zadania z zakresu gospodarowania środowiskiem dzięki instrumentom finansowym i prawnym, takim jak:

- wydawanie zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów,
- kary pieniężne za samowolne usuwanie drzew i zakrzewień,
- ustanawianie ograniczeń czasu pracy lub korzystania z urządzeń uciążliwych dla środowiska,
- nakazywanie czynności ograniczających uciążliwość dla środowiska,
- określanie warunków i wymagań wobec osób hodujących zwierzęta domowe w zakresie bezpieczeństwa i czystości w miejscach publicznych,
- nakazywanie wykonania zabezpieczeń wody przed zanieczyszczeniem i zakaz odprowadzania ścieków bez pozwolenia wodnoprawnego.

Rada Gminy oddziałuje na środowisko pośrednio, poprzez:

- uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uchwalanie budżetu gminy,
- uchwalanie planów gospodarczych i rozwojowych mikroregionu,
- ustalanie zakresu działań jednostek pomocniczych,
- uchwalanie podatków i opłat lokalnych, w tym np. stawek za usuwanie i unieszkodliwianie odpadów,
- podejmowanie decyzji odnośnie współpracy z innymi jednostkami.

4.2 Kierunki ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów przyrodniczych

4.2.1 Ochrona przyrody i krajobrazu

Kierunki działań w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu obejmują zminimalizowanie zmniejszenia różnorodności biologicznej na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym i ponadgatunkowym (ekosystemowym i krajobrazowym). Podstawą wszelkich działań w tym zakresie powinna być kompleksowa inwentaryzacja przyrodnicza,

której wynikiem powinno być obejmowanie ochroną prawną wszystkich terenów i tworów przyrody cennych przyrodniczo wymagających ochrony. Gmina Nowa Wieś Wielka posiada opracowanie ekofizjograficzne obejmujące analizę jej zasobów przyrodniczych i krajobrazowych. Niezmiernie ważne jest także utrzymanie właściwego stanu obszarów chronionych i drożności korytarzy ekologicznych, łączących cenne przyrodniczo obszary, poprzez zapisy o ich szczególnej wartości i ochronie w dokumentach prawa miejscowego np. w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Do najbardziej istotnych problemów i zagrożeń w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych na terenie Gminy należy zaliczyć:

- ograniczenia rozwoju przestrzennego wynikające z dużego udziału obszarów leśnych,
- bliskość dużej aglomeracji miejskiej Bydgoszczy powodem znacznego uszkodzenia drzewostanu przez przemysł i słabej kondycji, głównie lasów sosnowych,
- intensyfikacja rolnictwa na terenach, gdzie prowadzona jest uprawa rolna,
- rozwój budownictwa mieszkaniowego i ruchu turystycznego.

Głównym celem ochrony zasobów przyrodniczych na terenie gminy Nowa Wieś Wielka jest zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego jej składników, w szczególności ekosystemów zachowanych w stanie naturalnym lub zbliżonym do naturalnego.

Poniżej widok na ważniejsze formy ochrony przyrody w Gminie (na tle powiatu bydgoskiego).

gatunkowego do możliwości produkcyjnych siedlisk i wprowadzanie gatunków biocenotycznych. Jako bardzo ważne uznaje się kształtowanie wielofunkcyjnego leśnictwa, w którym obok funkcji gospodarczych wyraźnie eksponowane są funkcje: ekologiczna i społeczna. Gmina Nowa Wieś Wielka posiada, aż 63 [%] powierzchni zalesionej, stąd gospodarka leśna stanowi ważny element zrównoważonego rozwoju Gminy. Gospodarka leśna w Gminie oraz utrzymanie lesistości na dotychczasowym poziomie musi uwzględniać wyłączenie spod tych działań istniejących, ważnych dla bioróżnorodności ekosystemów nieleśnych. Ponadto istotne jest tworzenie spójnych kompleksów leśnych połączonych korytarzami ekologicznymi oraz dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów wynikających z ochrony sieci obszarów Natura 2000.

Tereny leśne w znacznym stopniu obniżają wpływ zanieczyszczeń powietrza oraz przyczyniają się w znacznym stopniu do ograniczenia spływu zanieczyszczeń obszarowych z pól uprawnych. Tereny leśne stanowią także zaplecze rekreacyjne i turystyczne dla mieszkańców.

4.2.3 Ochrona powierzchni ziemi i gleb

Rozwój społeczno - gospodarczy w bardzo dużym stopniu odbywa się kosztem tzw. rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W Gminie rolnictwo nie jest priorytetowym kierunkiem rozwoju, to jednak powiększanie się terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną uszczupla tereny biologicznie czynne. Nieprawidłowa, wręcz rabunkowa eksploatacja kopalni może też stać się przyczyną znacznego pogorszenia się ich stanu.

Racjonalne wykorzystanie zasobów gleb, zwłaszcza w ujęciu długookresowym, które powinny między innymi polegać na: zagospodarowaniu gleb, tak aby odpowiadały w pełni ich przyrodniczym walorom, lepszemu dostosowaniu do naturalnego, biologicznego potencjału gleb oraz właściwej rekultywacji obszarów zdegradowanych. Rekultywacja powinna objąć tereny nieczynnych wyrobisk poeksploatacyjnych, przyjmując tam gdzie to możliwe kierunek rolny lub leśny. Właściwa polityka ochrony gleb powinna również uwzględniać racjonalne zużycie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Ochrona gleb na terenie gminy Nowa Wieś Wielka dotyczyć będzie przede wszystkim gleb pochodzenia organicznego, które występują na znacznych obszarach Gminy.

4.2.4 Ochrona zasobów kopalin

Złoża kopalin stanowią cenne bogactwo naturalne, które może być użytkowane tylko przez pewien czas. Rozmieszczanie zabudowy, w sposób utrudniający dostęp do kopalin czy też ich rabunkowa gospodarka w znacznym stopniu utrudniają lub uniemożliwiają ich racjonalne pozyskiwanie z uwzględnieniem potrzeb przyszłych pokoleń.

Ochrona zasobów złóż kopalin polega na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym ich wykorzystaniu. Ustawy: Prawo ochrony środowiska i Prawo geologiczne i górnicze określają zasady i warunki:

- wydobywania kopalin,
- ochrony złóż kopalin,
- ochrony powierzchni ziemi,
- ochrony wód podziemnych i powierzchniowych,
- rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

Aktualnie na obszarze Gminy są udokumentowane dwa złoża kruszywa naturalnego: OLIMPIN I oraz PRĄDOCIN I. Dla złoża OLIMPIN I w obrocie prawnym funkcjonuje koncesja geologiczna na wydobywanie kopaliny z tego złoża.

4.3 Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii

4.3.1 Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość

Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość gospodarki, w obliczu wzrostu cen energii i kurczących się zasobów, jest jednym z głównych problemów zarówno jako aspekt ekonomiczny, ale też przede wszystkim środowiskowy. Użytkowanie energii oraz zmniejszenie odpadowości produkcji są konieczne, aby działalność była ekonomicznie uzasadniona, a jednocześnie przyjazna środowisku. Nowoczesne technologie, przyczyniające się do m.in. zmniejszenia ilości zużycia surowców w produkcji oraz ograniczające niezbędną energię odpadową, są finansowane w dużej mierze przez fundusze unijne. Działania własne Gminy nakierowane powinny być na wspieranie inicjatyw propagowania oszczędności surowców i energii w produkcji przemysłowej oraz w codziennym życiu mieszkańców.

4.3.2 Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy

Gmina Nowa Wieś Wielka posiada na swoim terenie, bardzo ważne dla jej rozwoju turystycznego, jezioro Jezuićkie, jak również Kanaly: Nowy Notecki, Zielona Struga oraz Złotnicki. Wymienione wody powierzchniowe nie stwarzają dużego zagrożenia powodziowego. Nie zainstalowano również na wymienionych ciekach urządzeń pozyskujących energię odnawialną z wód. Również sumy opadów w województwie nie należą do najwyższych i w okresie letnim kłeska suszy jest realna. Stąd konieczna jest dbałość o prawidłowe kształtowanie zasobów wodnych i gospodarkę wodną, w tym retencje.

Rekreacyjne korzystanie z wód dla gminy Nowa Wieś Wielka jest bardzo ważne, stąd konieczne jest właściwe ich utrzymanie.

4.3.3 Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych

W ramach zobowiązań ekologicznych Unia Europejska wyznaczyła na 2020 rok cele ilościowe, tzw. „3x20%”, tj.: zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20 [%] w stosunku do roku 1990, zmniejszenie zużycia energii o 20[%] w porównaniu z prognozami dla UE na 2020 r., zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii do 20 [%] całkowitego zużycia energii w UE, w tym zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w transporcie do 10 [%]. W grudniu 2008 roku został przyjęty przez UE pakiet klimatyczno-energetyczny, w którym zawarte są konkretne narzędzia prawne realizacji ww. celów

Podstawowymi kierunkami polskiej polityki energetycznej określonymi w dokumencie „*Polityka energetyczna Polski do 2030 roku*” są:

- poprawa efektywności energetycznej,
- wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii,
- dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej,
- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw,
- rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
- ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Za istotne działania wspomagające realizację polityki energetycznej uznano aktywne włączenie się władz regionalnych w realizację jej celów, w tym poprzez przygotowywane na szczeblu wojewódzkim, powiatowym lub gminnym strategii rozwoju energetyki. Niezmiernie ważne jest, by w procesach określania priorytetów inwestycyjnych przez samorządy nie była pomijana energetyka. Co więcej, należy dążyć do korelacji planów inwestycyjnych gmin i przedsiębiorstw energetycznych. Gmina Nowa Wieś Wielka ze względu na bliskość ośrodków miejskich takich jak Bydgoszcz i Toruń (baza naukowo - badawcza, gospodarcza, ekonomiczna) stwarza dobre warunki do powstawania odnawialnych źródeł energii (przede wszystkim kolektory słoneczne, pompy ciepła, energia wód oraz energia biomasy).

Z danych przekazanych przez Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy wynika, iż w latach 2008 - 2012, zgłoszono zamiar wykonania otworów wiertniczych dla 8 instalacji poboru ciepła z ziemi (tzw. kolektory pionowe) w następujących miejscowościach gminy Nowa Wieś Wielka:

- Brzoza – 1,
- Leszyce – 1,
- Kobyłarnia – 2,
- Prądociń – 1,
- Olimpin - 3.

Ponadto na budynku Szkoły Podstawowej w Nowej Wsi Wielkiej znajduje się instalacja solarna. Wiadomo o przypadkach posiadania kolektorów słonecznych przez osoby prywatne, ale w gminie nie prowadzi się rejestru instalacji zlokalizowanych na jej terenie. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy wyznaczono potencjalne tereny do lokalizacji farmy wiatrowej. Z danych przekazanych przez Gminę wynika, iż w okolicach Dąbrowy Wielkiej prywatny inwestor planuje zlokalizowanie ogniw PV.

Założenia polityki regionalnej województwa kujawsko-pomorskiego dla powiatu bydgoskiego, którego częścią jest gmina Nowa Wieś Wielka, wobec elektrowni wiatrowych (założenia wskazane w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego) wskazują na ograniczenia ich lokalizacji na terenie powiatu m.in. ze względu na:

- występowanie obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych,
- występowanie stref buforowych od największych rzek województwa, w celu ochrony tras migracji awifauny (ok. 10 [km] po obu stronach osi rzeki Wisły oraz po ok. 6 [km] po obu stronach osi rzeki Noteci),
- lokalizację Bydgosko -Toruńskiego Obszaru Metropolitalnego,
- występowanie granicy miast.

4.3.4 Zaopatrzenie Gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

Zgodnie z art. 19 ust 2 ustawy Prawo energetyczne Gmina ma obowiązek racjonalnego i przemyślanego gospodarowania zasobami ciepła, energii elektrycznej i paliwami gazowymi na swoim terenie. Rosnące zapotrzebowanie na energię praktycznie we wszystkich dziedzinach życia, przy jednoczesnej ograniczonej ilości surowców konwencjonalnych i systematycznie rosnących cenach, zmusza do planowania zużycia i sposobów pozyskania energii, tak aby zapewnić bezpieczeństwo stałego do niej dostępu. Gminy opracowują „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”, co najmniej na okres 15 lat i aktualizują, co najmniej raz na 3 lata.

Ciepło dostarczane do odbiorców może mieć różne przeznaczenie. Dominujące są potrzeby ogrzewania i wentylacji obiektów, podgrzewania wody użytkowej oraz zastosowania technologicznego u odbiorców przemysłowych. Głównymi odbiorcami ciepła są sektor: bytowo-komunalny oraz przemysłowy, który w ostatnich dwóch dekadach znacząco ograniczył swoje potrzeby z powodu rezygnacji z energochłonnych technologii oraz zmniejszenia produkcji. Sektor

socjalno-bytowy także racjonalizuje zużycie energii poprzez termomodernizację obiektów, budownictwo energooszczędne i stosowanie indywidualnych, nowoczesnych źródeł pozyskiwania ciepła. Wszystkie te działania prowadzą obecnie do zmniejszenia zapotrzebowania na ciepło, w tym w szczególności ciepło sieciowe. Ponadto zapotrzebowanie na ciepło jest silnie uzależnione od warunków atmosferycznych w sezonie grzewczym jesienno-zimowym. Wahania wynikające ze zmiennych warunków zewnętrznych zniekształcają obraz tendencji zachodzących na rynku w porównaniach krótkookresowych.

Rosnące ceny energii oraz troska o środowisko naturalne, skłoniło zarządców budynków do szczególnej troski o termomodernizację. Również ustawodawca zgodnie z art. 10, ust. 2, pkt 5 Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 94, poz. 551), zobowiązuje do przeprowadzenia audytu energetycznego budynków o powierzchni użytkowej powyżej 500 [m²], których jednostka sektora publicznego jest właścicielem lub zarządcą, jak również, w przypadku wystąpienia takiej konieczności, przeprowadzenie działań termomodernizacyjnych.

Działania termomodernizacyjne oraz remonty wymagają uwzględnienia potrzeb biologicznych zwierząt je zasiedlających, zwłaszcza gatunków chronionych np. różne gatunki nietoperzy lub z ornitofauny jerzyka *Apus apus*. Aby działania termomodernizacyjne nie wpłynęły negatywnie na populacje zwierząt chronionych konieczne jest odstępnie od prac zwłaszcza w sezonach lęgowych i hibernacji. Zaleca się przed przystąpieniem do prac remontowych i termomodernizacyjnych inspekcje budynku oraz w jego bezpośrednim rejonie w celu wykluczenia występowania:

- miejsc gniazdowania, żerowania i odpoczynku ptaków i nietoperzy,
- śladów bytowania ptaków i nietoperzy (odchodów, wypluwek, piór),
- dogodnych miejsc żerowania dla potencjalnych gatunków chronionych.

W razie stwierdzenia ww. śladów bytności należy wystąpić do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska o zezwolenie na płoszenie dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną lub wstrzymać rozpoczęcie prac do całkowitego wyprowadzenia ewentualnych lęgów, potwierdzonego przez ornitologa.

Gmina Nowa Wieś Wielka nie posiada scentralizowanej sieci ciepłowniczej, gospodarstwa domowe zaspokajają potrzeby cieplne poprzez indywidualne systemy, głównie ogrzewanie oparte na węglu i oleju opałowym. Budynki podlegające Gminie są na bieżąco ocieplane, aby ograniczyć straty ciepła.

Na terenie Gminy brak też systemu sieci gazowej. Energia elektryczna pozyskiwana jest poprzez sieci przesyłowe:

- 110 [kV] Nowa Wieś Wielka - Pakość, Nowa Wieś Wielka – Solec Kujawski, Przyłęki - Sadłogoszcz,
  - 220 [kV] Pątnów - Bydgoszcz Jasiniec (dwa tory), Bydgoszcz Zach. - Bydgoszcz Jasiniec,
- oraz dalej sieć niskiego napięcia.

4.4 Kierunki dalszej poprawy jakości środowiska

4.4.1 Poprawa jakości wód

Przystąpienie Polski w 2004 roku do struktur Unii Europejskiej związane było między innymi z przyjęciem zobowiązań naszego kraju w zakresie zagadnień związanych z ochroną jakości wód. Zasadniczym aktem stanowiącym narzędzie regulacji polityki gospodarki wodnej w krajach Unii jest Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW).

RDW weszła w życie dnia 22 grudnia 2000 r. Najważniejszym przesłaniem RDW jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. Wprowadza ona zintegrowaną politykę wodną mającą na celu zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej po rozsądnej cenie, która umożliwi rozwój gospodarczy i społeczny przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód, poprzez określenie i wdrożenie koniecznych działań w ramach zintegrowanych programów działań w państwach członkowskich do 2015 roku. Poprawa stanu wszystkich wód powierzchniowych (rzek, jezior) i podziemnych oznacza wysoką czystość wody oraz przywrócenie warunków umożliwiających życie rybnym, roślinności i innym organizmom, które zależą od wody.

Rozsądna gospodarka zasobami wodnymi to wykorzystanie ich, tak aby zabezpieczyć obecne i przyszłe potrzeby w zakresie ilości i jakości wód. Ponadto konieczne jest umożliwienie korzystania z wód przez przemysł i rolnictwo, przy jednoczesnej ochronie środowiska naturalnego.

Osiągnięcie przynajmniej dobrego stanu wód związane jest przede wszystkim z inwestycjami w zakresie infrastruktury technicznej oczyszczania ścieków. Takie działania umożliwią poprawę stanu sanitarnego zasobów wodnych oraz zmniejszenie negatywnego wpływu rolnictwa (oddziaływanie azotu ze źródeł rolniczych) na stan wód powierzchniowych i podziemnych.

Zgodnie z przepisami planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Powiat bydgoski oraz gmina Nowa Wieś Wielka znajduje się w obszarze dorzecza Wisły i Odry. Dla obu obszarów dorzeczy zostały sporządzone Plany gospodarowania wodami dorzecza (przyjęte Uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011 r. - M.P. z dnia 27 maja 2011 r., Nr 40, poz. 451 i M.P. z dnia 21 czerwca 2011 r., Nr 49, poz. 549).

Plan gospodarowania wodami (PGW) obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wód zależnych.

PGW jest syntezą prac przeprowadzonych na obszarze dorzecza w pierwszym cyklu planistycznym i zawiera takie elementy jak:

- ogólny opis cech charakterystycznych obszaru dorzecza,
- podsumowanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
- wykaz obszarów chronionych,
- mapę sieci monitoringu, wraz z prezentacją programów monitoringowych,
- ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód i obszarów chronionych,
- podsumowanie wyników analizy ekonomicznej związanej z korzystaniem z wód,
- podsumowanie działań zawartych w programie wodno – środowiskowym kraju,
- wykaz innych szczegółowych programów i planów gospodarowania dotyczących zlewni, sektorów gospodarki, problemów lub typów wód, wraz z omówieniem zawartości tych programów i planów,
- podsumowanie działań zastosowanych w celu informowania społeczeństwa i konsultacji społecznych, opis wyników i dokonanych na tej podstawie zmian w planie,
- wykaz organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,
- informacje o sposobach i procedurach pozyskiwania informacji i dokumentacji źródłowej wykorzystanej do sporządzenia planu oraz informacji o spodziewanych wynikach realizacji planu.

W myśl unijnego prawa każda gmina będzie musiała zadbać o czystość rzek (gminy wspólnie z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej muszą opracować programy działań, których wdrożenie doprowadzi do całkowitego oczyszczenia wód).

4.4.2 Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

Najistotniejszym aspektem w dziedzinie planowania poprawy jakości powietrza jest dotrzymanie wymagań prawnych w zakresie stężeń przekraczających wartości graniczne (dopuszczalne) oraz utrzymanie korzystnych trendów dla substancji, których wartości graniczne nie są przekraczane.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zmianami) państwowy monitoring środowiska obejmuje uzyskiwane na podstawie badań monitoringowych informacje w zakresie jakości powietrza. Badania te powinny być przeprowadzone w sposób cykliczny, przy zastosowaniu ujednoczonych metod zbierania, gromadzenia i przetwarzania danych. Dopuszczalne i docelowe poziomy zanieczyszczeń powietrza określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. Nr 0, poz. 1031).

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu (art. 90 POŚ) na podstawie pomiarów lub innych metod oceny zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 nr 0 poz. 1032).

Na terenie gminy Nowa Wieś Wielka głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza są kotłownie lokalne, paleniska domowe (tzw. niska emisja) i transport. Biorąc pod uwagę, że nie sposób wyeliminować węgla jako paliwa w paleniskach domowych bez zadziałania czynnika ekonomicznego (na co samorząd lokalny nie ma wpływu) w celu

poprawy jakości powietrza oraz ograniczenia wykorzystania węgla konieczne jest podjęcie działań polegających na promowaniu stosowania innych źródeł energii.

Uchwałą Nr XXX/537/13 z dnia 28.01.2013 r. Sejmik Województwa Kujawsko – Pomorskiego przyjął „Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz docelowych dla arsenu i ozonu”. Konieczność uchwalenia i przyjęcia w/w programu wynikała z faktu, iż w strefie objętej Programem naruszone zostały standardy jakości środowiska, a mianowicie dopuszczalne poziomy dla pyłu PM 10 i benzenu oraz docelowe poziomy dla arsenu i ozonu.

W takiej sytuacji konieczne jest ustanowienie oraz realizacja stosownych działań naprawczych. Stąd też załączniki do w/w uchwały Sejmiku określają odpowiednio:

- Załączniki nr 3 i nr 4 – wskazują podstawowe kierunki działań niezbędnych do przywracania standardów jakości środowiska oraz harmonogram rzeczowo-finansowy planowanych działań, wraz z wykazem podmiotów, do których skierowane są obowiązki ustalone w programie,
  - Załączniki nr 5 i nr 6 – określają Plany działań krótkoterminowych, których realizacja ma na celu zmniejszenie ryzyka występowania przekroczeń poziomów alarmowych, dopuszczalnych i docelowych oraz ograniczenie skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń,
  - Załącznik nr 7 – określa obowiązki organów i podmiotów zlokalizowanych na terenie strefy, objętej Programem.
- Program ochrony powietrza stanowi akt prawa miejscowego i podlega zastosowaniu na obszarze całego województwa kujawsko – pomorskiego. Termin realizacji programu ustalono do dnia 31.12.2020 r.

Podstawowe kierunki działań niezbędnych do przywracania standardów jakości środowiska oraz harmonogram rzeczowo-finansowy planowanych działań naprawczych zawarty w Załączniku nr 3 i nr 4 do Uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego Nr XXX/537/13 z dnia 28.01.2013 r.

Harmonogram rzeczowo-finansowy działań naprawczych dla strefy kujawsko-pomorskiej, opracowany został w oparciu o diagnozę istniejącego stanu jakości powietrza, a także prognozy jego zanieczyszczenia do 2020 roku, przedstawione w dalszych rozdziałach. Czas realizacji tych zadań obejmuje lata 2013-2020.

W poniższej zestawiono działania naprawcze wskazane do realizacji. Proponowane działania prowadzą do redukcji emisji pyłu zawieszono PM10, ale również benzenu, arsenu i ozonu. Należy również zaznaczyć, że proponowane działania naprawcze nie zawsze skutkować będą obniżeniem emisji, a jedynie przesunięciem na obszary o mniejszej gęstości zaludnienia. Dotyczy to przede wszystkim źródeł liniowych, gdzie skutek wyprowadzania ruchu tranzytowego z centrów miast na obwodnice następuje przemieszczenie emisji.

Należy także podkreślić, że niektóre z tych zadań już są realizowane. Koszty działań związanych z redukcją można oszacować w bardzo dużym przybliżeniu, a niektóre z nich są ponoszone w zakresie działań własnych jednostki. Koszty ograniczenia emisji punktowej możliwe będą do oszacowania dopiero na etapie powstawania projektów inwestycyjnych i technicznych.

Harmonogram rzeczowo-finansowy działań naprawczych dla strefy kujawsko-pomorskiej:

- działania systemowe:
  - przygotowanie Programu Ograniczania Niskiej Emisji (PONE) i stworzenie systemu organizacyjnego w celu jego realizacji,
- ograniczenie emisji powierzchniowej:
  - modernizacja ogrzewania węglowego w budynkach użyteczności publicznej,
  - modernizacja ogrzewania węglowego poprzez systemy dofinansowania wymiany kotłów w budynkach osób fizycznych nie objętych wymogiem realizacji PONE,
  - realizacja PONE poprzez stworzenie systemu zachęt do wymiany systemów grzewczych do uzyskania wymaganego efektu ekologicznego,
- ograniczenie emisji liniowej:
  - działania ciągłe polegające na ograniczaniu emisji wtórnych pyłu poprzez regularne czyszczenie ulic będących w administracji gminny (metodą moką),
- działania ciągłe i wspomagające:
  - koordynacja i monitorowanie realizacji działań naprawczych określonych w Programie Ochrony Powietrza (POP),
  - kontynuacja działań polityki ekologicznej strefy kujawsko - pomorskiej zgodnie z założonymi celami ochrony powietrza,

- prowadzenie działań promujących ogrzewanie zmniejszające emisje zanieczyszczeń do powietrza oraz działań edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje i inne) w celu uświadamiania mieszkańcom wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie,
- uwzględnianie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami,
- uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miast ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie,
- kompleksowe uwzględnianie w strategicznych dokumentach gminy zagadnień ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego, arsenu, benzenu i ozonu oraz emisji prekursorów ozonu,
- kontrola gospodarstw domowych w zakresie zorganizowanego przekazywania odpadów oraz przestrzegania zakazu spalania odpadów,
- prowadzenie odpowiedniej polityki parkingowej w centrach miast wymuszającej ograniczenia w korzystaniu z samochodów,
- usprawnianie ruchu miejskiego, eliminacja zatorów drogowych poprzez „zielone fale”,
- tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego.

Plany działań krótkoterminowych, których realizacja ma na celu zmniejszenie ryzyka występowania przekroczeń poziomów alarmowych, dopuszczalnych i docelowych oraz ograniczenie skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń, zawarty w Załączniku nr 5 i nr 6 do Uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego Nr XXX/537/13 z dnia 28.01.2013 r.

Podstawą prawną Planu działań krótkoterminowych (PDK) skierowanych na redukcję nadmiernej emisji szkodliwych substancji do powietrza jest art. 91 ust. 3a ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, plan działań powinien wskazywać zakres działań i sposób postępowania w przypadku ryzyka przekroczenia, ze szczególnym uwzględnieniem:

- propozycji działań ze względu na przekroczenie poziomów alarmowych,
- propozycji działań ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych lub docelowych,
- listy podmiotów korzystających ze środowiska, obowiązanych do ograniczenia lub zaprzestania wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,
- sposobu organizacji i ograniczeń lub zakazu ruchu pojazdów i innych urządzeń napędzanych silnikami spalinowymi,
- sposobu postępowania organów, instytucji i podmiotów korzystających ze środowiska oraz zachowania się obywateli w przypadku wystąpienia przekroczeń standardów jakości powietrza,
- sposobu i trybu powiadamiania przez wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego zaistnieniu przekroczeń standardów jakości powietrza,
- skutków realizacji planu działań krótkoterminowych, zagrożeń i barier realizacji.

Do możliwych działań redukujących krótkoterminowo emisję, w zależności od jej rodzaju zaliczamy:

- w przypadku emisji powierzchniowej:
  - zakaz palenia w kominkach, jeżeli nie stanowią one jedyne źródła ogrzewania mieszkań w okresie grzewczym,
  - czasowe ograniczenie uciążliwości prowadzonych prac budowlanych,
  - nasilenie kontroli budów, pod kątem ograniczenia niezorganizowanej emisji pyłu (kontrola przestrzegania zapisów pozwolenia budowlanego),
  - nakaz zraszania pryzm materiałów sypkich i powierzchni pyłących, szczególnie na terenie placów budów, kopalniach kruszyw i zakładów przeróbki surowców skalnych,
  - zakaz spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi,
- w przypadku emisji liniowej:
  - wzmocnienie kontroli pojazdów opuszczających place budów pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg, prowadzącego do niezorganizowanej emisji pyłu,

- przeniesienie uciążliwego natężenia ruchu samochodowego na odcinki alternatywne,
- wyznaczone przez zarządcy dróg na danym obszarze wraz z montażem tablic informacyjnych o objazdach,
- upłynnienie ruchu poprzez inteligentny system zarządzania ruchem (tworzenie tzw. zielonych fal),
- czyszczenie ulic na mokro (szczególnie w przypadku wystąpienia lub prognozowania wystąpienia stanu alarmowego pyłu PM10),
- bezwzględny zakaz wjazdu samochodów ciężarowych o ładowności powyżej 3,5 tony na wyznaczone trasy miast,
- czasowe pobieranie zwiększonej opłaty za parkowanie (wielokrotność normalnej stawki) w centrach miast,
- w przypadku emisji punktowej:
  - z powodu znikomego udziału emisji punktowej w wielkości stężeń imisyjnych pyłu PM10 (poniżej 1,5 [%] w obszarze przekroczeń) uznano za bezcelowe proponowanie obniżenia emisji ze źródeł punktowych w ramach PDK, ponieważ generowałyby to bardzo wysokie koszty przy znikomym efekcie ekologicznym.

Do sposobów przekazywania informacji o możliwości przekroczenia poziomów alarmowych stężenia substancji w powietrzu należą:

- informowanie o wystąpieniu lub możliwości wystąpienia wysokich stężeń zanieczyszczeń poprzez lokalne rozgłoszenie, ogłoszenia prasowe, Internet (informacje stężeniu pyłu z poprzedniej doby i zakładane na dzień bieżący obok informacji meteorologicznych na portalach internetowych), sieci komórkowe (SMS), podczas zapowiedzi prognoz pogody w telewizji, w radiu regionalnym,
- codzienne poranne komunikaty mailowe dla szkół, przedszkoli, szpitali, przychodni i placówek opieki społecznej,
- wywieszanie ogłoszeń na terenie urzędów.

Poniżej podano działania systemowe umożliwiające funkcjonowanie PDK oraz Działania wprowadzane w ramach PDK:

- działania systemowe umożliwiające funkcjonowanie PDK:
  - przeprowadzanie akcji informującej o istnieniu PDK i przewidzianych w jego ramach działaniach oraz sposobie ich ogłaszania,
- działania wprowadzane w ramach PDK:
  - czasowy zakaz palenia w kominkach (nie dotyczy okresu grzewczego w sytuacji, gdy jest to jedyne źródło ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych),
  - zakaz spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi,
  - wzmocnienie (nasilenie) kontroli gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w piecach domowych,
  - informowanie o konieczności ograniczenia przebywania na otwartej przestrzeni w czasie występowania wysokich stężeń podczas uprawiania sportu, czynności zawodowych zwiększających narażenie na działanie zanieczyszczeń,
  - informowanie dyrektorów szpitali i przychodni podstawowej opieki zdrowotnej o możliwości wystąpienia większej ilości przypadków nagłych (np. wzrost dolegliwości astmatycznych lub niewydolności krążenia) z powodu wystąpienia stężeń alarmowych zanieczyszczeń.

Obowiązki organów i podmiotów na terenie strefy kujawsko-pomorskiej zawarty w Załączniku nr 7 do Uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego Nr XXX/537/13 z dnia 28.01.2013 r.

Program ochrony powietrza, jako akt prawa miejscowego, nakłada na organy administracji publicznej, podmioty korzystające ze środowiska czy inne jednostki organizacyjne, szereg obowiązków i zadań. Obowiązki i zadania dla poszczególnych jednostek określa harmonogram rzeczowo-finansowy dla strefy kujawsko-pomorskiej. Poniżej wyszczególnione zostały obowiązki spoczywające na organach szczebla gminnego.

Zadania wójtów gmin, burmistrzów miast i gmin strefy kujawsko-pomorskiej w ramach realizacji Programu ochrony powietrza to:

1. wdrożenie i realizacja zapisów zawartych w PONE,
2. kompleksowe uwzględnianie w strategicznych dokumentach gminy zagadnień ochrony powietrza, a szczególnie w strategiach i planach energetycznych,
3. prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych w zakresie szkodliwości zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery, w tym również o szkodliwości spalania śmieci w paleniskach domowych,

4. wprowadzanie stref ograniczonego ruchu pojazdów w miastach, w których istnieją możliwości techniczne, logistyczne i ekonomiczne,
5. usprawnianie ruchu miejskiego, eliminacja zatorów drogowych poprzez „zielone fale”,
6. tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego,
7. uwzględnianie w zakupach i zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami,
8. przygotowywanie sprawozdań z realizacji zadań wskazanych w Programie zgodnie z zasadami określonymi w Programie i przekazywanie ich do właściwego starosty do 31 marca za rok poprzedni.

Zadania, wynikające z założeń „Programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz docelowych dla arsenu i ozonu” wraz z załącznikami, dla Gminy Nowa Wieś Wielka zostały opisane w załączniku do niniejszej dokumentacji.

4.4.3 Poprawa klimatu akustycznego

Emisja hałasu z terenu gminy Nowa Wieś Wielka dotyczy głównie terenów zurbanizowanych, również położenie na jej terenie szlaków komunikacyjnych samochodowych i kolejowych przyczynia się do pogorszenia klimatu akustycznego w rejonie oddziaływania.

Największe negatywne oddziaływanie ma hałas komunikacyjny, odbierany przez mieszkańców, jako najbardziej dokuczliwy, jego ograniczenie przedstawia też największe problemy techniczne. Zagrożenie hałasem powoduje stres dla organizmu, którego skutki bardzo często można stwierdzić w badaniach ankietowych populacji.

Głównym kierunkiem działań w obszarze poprawy klimatu akustycznego jest zachowanie wymaganych przepisami prawa standardów klimatu akustycznego, w odniesieniu do rodzajów terenów, których sposób zagospodarowania powoduje pełnienie określonych funkcji podlegających ochronie akustycznej.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje cyklicznych pomiarów emisji hałasu z różnych źródeł w stacjach automatycznych oraz mobilnych.

Cele i kierunki działań mających na celu poprawę klimatu akustycznego zawarte są w załączniku.

4.4.4 Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Wg ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zmianami) pola elektromagnetyczne określa się jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 [Hz] do 300 [GHz]. Źródłem pól elektromagnetycznych emitowanych do środowiska w tym zakresie częstotliwości są stacje i linie elektroenergetyczne, urządzenia radionadawcze i radiokomunikacyjne oraz liczne urządzenia medyczne i przemysłowe. Oddziaływanie wspomnianych urządzeń na środowisko jest uwarunkowane od częstotliwości ich pracy, ale przede wszystkim od wielkości wytwarzanej przez nie energii.

Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają następujące obiekty:

- linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym równym 110 [kV] lub wyższym,
- obiekty radionadawcze, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne,
- urządzenia radiokomunikacyjne, w tym stacje bazowe telefonii komórkowej o częstotliwości 450 – 1800 [MHz], których sieć rozwinęła się znacznie w ciągu ostatnich lat,
- urządzenia radiolokacyjne.

Cele i kierunki działań mających na celu ochronę przed polami elektromagnetycznymi zawarte są w załączniku nr 1.

4.4.5 Ochrona przed poważnymi awariami

W gminie Nowa Wieś Wielka największe zagrożenie poważną awarią występuje od Bazy Paliw nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej. Baza posiada wszystkie wymagane prawem dokumenty w zakresie ewentualnej ewakuacji pracowników i pobliskiej ludności. Na podstawie przeprowadzonej oceny skutków potencjalnych awarii i związanego z nimi ryzyka dla obsługi instalacji i ludzi przebywających w pobliżu stwierdzono że Baza Paliw nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej jest zakładem

bezpiecznym, ponieważ stwarzane przez znajdujące się na jej terenie niebezpieczne substancje chemiczne ryzyko mieści się w granicach ryzyka dopuszczalnego, nawet przy zastosowaniu ostrych kryteriów liczbowych.

Przeprowadzona, gruntowna analiza zagrożeń możliwych do wystąpienia na terenie BP nr 2 oraz rozwinięte, szczegółowe analizy zdarzeń reprezentatywnych (awarii) potwierdzają, że zakład – Baza Paliw nr 2 w Nowej Wsi Wielkiej nie stanowi istotnego zagrożenia dla mieszkańców.

Inną możliwością poważnej awarii jest wypadek komunikacyjny pojazdu transportującego substancje niebezpieczne. W tym zakresie działania podejmuje Państwowa Straż Pożarna. Również na terenie Nowej Wsi Wielkiej znajduje się zastęp Ochotniczej Straży Pożarnej.

Cele i kierunki działań mających na celu ochronę przed poważnymi awariami zawarte są w załączniku.

4.5 Gospodarka odpadami

Priorytetowymi działaniami w zakresie gospodarowania odpadami w gminie Nowa Wieś Wielka w okresie 2013 – 2016 r. (zgodne z hierarchią sposobu postępowania z odpadami, zawartej w art. 17 Ustawy o odpadach z dnia 14.12.2012 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 21) będą:

- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- przygotowywanie do ponownego użycia (rozumie się przez to odzysk polegający na sprawdzeniu, czyszczeniu lub naprawie, w ramach, którego produkty lub części produktów, które wcześniej stały się odpadami, są przygotowywane do tego, aby mogły być ponownie wykorzystywane bez jakichkolwiek innych czynności wstępnego przetwarzania),
- recykling,
- inne procesy odzysku,
- unieszkodliwianie poprzez składowanie tylko w przypadku, gdy odpadów nie można poddać procesom odzysku, jak również
- działania edukacyjne i uświadamiające,
- dostosowanie gospodarki w Gminie do nowych wymagań prawnych.

4.5.1 Odpady komunalne

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury takie jak: handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, szkolnictwo, targowiska, zakłady produkcyjne w części socjalnej i inne.

Ogólne zasady związane z minimalizacją powstających odpadów komunalnych to:

Producenci wyrobów:

- właściwe konstruowanie i dobór materiałów ułatwiające naprawę przedmiotów i recykling materiałowy,
- oszczędność materiałów opakowaniowych,
- przedłużanie trwałości i żywotności produktów,
- otrzymanie tej samej ilości produktów przy minimalnym wkładzie zasobów,
- właściwe oznakowanie produktów.

Punkty dystrybucji:

- promowanie produktów w postaci koncentratów lub w dużych opakowaniach,
- udział w organizowaniu systemu zwrotu opakowań wielokrotnego użycia i systemu selektywnej zbiórki odpadów poużytkowych,
- promowanie produktów w opakowaniach zwrotnych.

Konsumenci:

- segregacja odpadów użytkowych i ich gromadzenie w specjalnych pojemnikach,
- świadomy wybór produktów, pod kątem ilości i zawartości,
- wielokrotne używanie produktów i opakowań,
- stosowanie odświeżania, renowacji i drobnych napraw produktów,
- unikanie produktów, które z pewnością trafią na składowisko, czyli nienadających się do recyklingu, kompostowania (jednorazowe: pieluchy, maszynki do golenia, plastikowe talerze i sztućce),
- unikanie produktów „nadmiernie” opakowanych,
- praktykowanie kompostowania odpadów ulegających biodegradacji na terenach posesji.

Jednostki samorządowe:

- edukacja i informacja związana z ograniczaniem wytwarzania odpadów (kształtowanie właściwych postaw),
- stwarzanie warunków do selektywnego zbierania odpadów,
- wdrażanie zasad tzw. zielonych zamówień publicznych,
- wspieranie tworzenia centrów napraw i ponownego wykorzystania.

Głównymi kierunkami w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi będą:

- objęcie wszystkich mieszkańców Gminy zorganizowaną zbiórką odpadów,
- rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania,
- zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- redukcja ilości odpadów komunalnych trafiających na składowiska odpadów,
- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez działania edukacyjne.

Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2011 nr 152 poz. 897 z późn. zmianami) w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w gminach, wprowadziła konieczność m.in.:

- osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych,
- zapewnianie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych albo zapewnienie warunków do budowy,
- utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców.

Gminy zobowiązane są do przejścia obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie zagospodarowania odpadami komunalnymi tj. objęcie systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych, tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługa administracyjną systemu).

4.5.2 Odpady niebezpieczne

Wg „Planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2012-2017 z perspektywą na lata 2018-2023”, największą grupę wytworzonych odpadów niebezpiecznych na terenie województwa, stanowiły odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemie z terenów zanieczyszczonych) oraz odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemicznego organicznego.

Do podstawowych kierunków w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi w Gminie należy zaliczyć:

- sukcesywne zmniejszanie ilości odpadów niebezpiecznych, unieszkodliwianych poprzez składowanie,
- wysegregowanie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- zapewnienie mieszkańcom dostępu do punktów, gdzie można bezpiecznie oddać odpady niebezpieczne,
- edukacja ekologiczna – uświadamianie niebezpieczeństw powstających podczas nieprawidłowego postępowania z tego rodzaju odpadami.

4.5.3 Pozostałe rodzaje odpadów

Analiza stanu gospodarki odpadami w Gminie umożliwia sformułowanie następujących kierunków działań:

- zwiększanie ilości odpadów poddawanych procesowi odzysku, zwłaszcza w przedsiębiorstwach produkcyjnych,
- prowadzenie właściwej ewidencji powstających odpadów oraz metod ich zagospodarowania,
- rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów,
- prowadzenie odzysku surowców wtórnych.

5. Harmonogram i sposób finansowania realizacji zadań do roku 2016 z perspektywą do roku 2020

Na podstawie analizy celów polityki ekologicznej państwa, zadań wojewódzkiego programu ochrony środowiska, jak również powiatowego programu ochrony środowiska stwierdza się, że w realizacji tych celów i zadań znaczny udział ma również gmina Nowa Wieś Wielka. Na podstawie oceny zadań, które obejmą obszar Gminy dokonano oszacowania kosztów w sposób uśredniający wartości nakładów z uwzględnieniem kierunków inwestowania ważniejszych zadań. Ustalone w ten sposób nakłady dla poszczególnych dziedzin ochrony środowiska jest traktowana, jako górna granica nakładów na cele.

Cele określone w powiatowym programie ochrony środowiska średniookresowe i zadania krótkoterminowe zostały przyjęte, jako dane wyjściowe do sporządzania listy projektów zadań krótkoterminowych na lata 2013 - 2016 i celów średniookresowych na lata 2017 - 2020.

Harmonogram i sposób finansowania wg hierarchii potrzeb i strategii programu stanowi załącznik.

6. Nakłady finansowe

Wcielenie w życie założeń „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Wieś Wielka na lata 2013 - 2016 z perspektywą do roku 2020”, wymaga dużych nakładów finansowych i zaangażowania władz Gminy. Trudności w jego wprowadzeniu wynikać mogą nie tylko z problemów technicznych i organizacyjnych, ale także ograniczonej płynności finansowej polskich przedsiębiorstw, co utrudniać będzie pozyskiwanie środków finansowych na niezbędne inwestycje w zakresie poprawy „czystości” produkcji. Znaczna część kosztów dostosowania obciąży samorządy, reszta będzie musiała być poniesiona przez podmioty gospodarcze.

Źródła finansowania programu będą zróżnicowane, w zależności od rodzaju i okresu przewidywanego działania, a przede wszystkim możliwości stosowania instrumentów finansowo – ekonomicznych, zapewnionych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

Dostępne na rynku polskim publiczne źródła finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska można podzielić na:

- krajowe – pochodzące z budżetu państwa, budżetu gminy, pozabudżetowych instytucji publicznych, udzielane w formie dotacji, grantów i subwencji,
- pomocy zagranicznej – Fundusz Spójności, fundusze strukturalne, fundacje itp.

Największe znaczenie mają w tej chwili środki pozyskane z Unii Europejskiej, zgromadzone w funduszach (Fundusz Spójności oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, jak również wdrażane przez szereg tematycznych programów operacyjnych szczebla krajowego (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich i in.) i regionalnego (Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego). Wskutek przybliżania się do końcowej fazy korzystania z wymienionych unijnych źródeł dofinansowania z funduszy strukturalnych (kończy się w 2013 roku) ważne jest, aby zintensyfikować działania, tak aby wykorzystać w jak najpełniejszy sposób możliwe do uzyskania środki.

W dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej priorytetowe znaczenie ze środków unijnych ma Fundusz Spójności, którego środki są wdrażane w Polsce poprzez Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

Bardzo znaczącym źródłem finansowania zadań związanych z ochroną środowiska jest Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, którego środki są rozdysponowane w każdym z województw poprzez Regionalne Programy Operacyjne. W ramach tych programów, samorządy województw mogły dowolnie (po uzgodnieniu z Komisją Europejską) rozdysponować przyznane środki wedle potrzeb danego regionu. Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego kładzie duży nacisk na aspekty środowiskowe i przeznacza znaczną część środków na działania z tym związane. Specyfiką systemu finansowania ochrony środowiska jest to, że większą część wydatków ponoszą przedsiębiorstwa, fundusze ekologiczne i samorządy terytorialne, natomiast udział środków budżetu jest mały, na poziomie kilku procent. Podobnie oszacowano niski udział tych środków w finansowaniu niniejszego Programu.

7. Zarządzanie programem ochrony środowiska w Gminie

Nadzorowanie realizacji „Programu...” oznacza w praktyce wyznaczenie zasad zarządzania nim wraz z ustaleniem mechanizmu monitorowania jego realizacji. Program Ochrony Środowiska jest dokumentem o charakterze strategicznym. Stanowi instrument wspomagający realizację prawa miejscowego, pozostając w ścisłym związku z planami zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjami o charakterze środowiskowym.

Organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ekologicznej państwa sporządza gminny program ochrony środowiska, który podlega zaopiniowaniu poprzez organ wykonawczy powiatu.

W realizacji „Programu...” występują cztery podstawowe grupy podmiotów uczestniczących:

- uczestniczące w organizacji i zarządzaniu programem,
- realizujące zadania programu, w tym instytucje finansujące,
- kontrolujące przebieg realizacji i efekty programu,
- społeczność gminy jako główny podmiot odbierający wyniki działań programu.

Odpowiedzialność za realizację programu spoczywa przede wszystkim na wójcie gminy Nowa Wieś Wielka, który składa Radzie Gminy raporty z wykonania programu.

Władze Gminy mogą być wspierane przez zespół konsultacyjny, powołany spośród przedstawicieli lokalnych społeczności samorządowych zaangażowanych już w proces tworzenia projektu programu. Zadaniem zespołu konsultacyjnego mogłoby być nadzorowanie procesu wdrażania programu oraz uzgadnianie współpracy w realizacji poszczególnych zadań. W niektórych pracach zespołu realizacji Programu powinny także uczestniczyć podmioty gospodarcze realizujące inwestycje zgodnie z kierunkami nakreślonymi w programie.

Realizacja celów i przedsięwzięć zaproponowanych w aktualizacji „Programu...” przeprowadzona zostanie z wykorzystaniem różnego rodzaju instrumentów, wynikających z przepisów prawa, rachunku efektywności ekonomicznej, polityki społecznej oraz struktury zarządzania środowiskiem.

Do instrumentów społecznych, wcielania w życie założeń „Programu...” należą:

- obowiązek upowszechniania w społeczeństwie informacji o środowisku i zasięgania jego opinii podczas procedur prowadzonych w sprawach ochrony środowiska,
- wykraczające poza zakres obowiązkowy przekazywanie informacji w mediach, formie spotkań, dyskusji publicznych i akcji związanych z konkretnymi problemami ochrony środowiska,
- edukacja ekologiczna społeczeństwa we wszystkich grupach wiekowych,
- stymulacja i wspieranie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych,
- kompetentnie i rzetelnie działających w sferze ochrony środowiska,
- współpraca i wzajemna wymiana informacji pomiędzy administracją publiczną, placówkami naukowo – badawczymi, instytucjami finansowymi, podmiotami korzystającymi ze środowiska i sektorem pozarządowym, w celu wymiany doświadczeń i popularyzacji efektywnych i przyjaznych środowisku technik, procesów i działań.

Zakres monitoringu

Wdrażanie Programu Ochrony Środowiska będzie podlegało na regularnej ocenie w zakresie:

- określenia stopnia wykonania przedsięwzięć / działań,
- określenia stopnia realizacji przyjętych celów,
- oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizy przyczyn tych rozbieżności.

Wójt Gminy będzie oceniał, co dwa lata stopień wdrożenia Programu, natomiast na bieżąco będzie kontrolowany postęp w zakresie wykonania przedsięwzięć zdefiniowanych w programie.

W cyklach czteroletnich będzie oceniany stopień realizacji celów. Ocena ta będzie bazą do ewentualnej korekty celów i strategii ich realizacji.

Zatem głównymi elementami monitoringu wdrażania Programu będą:

- ocena postępów we wdrażaniu programu ochrony środowiska, w tym przygotowanie raportu (co dwa lata),
- aktualizacja listy przedsięwzięć (co dwa lata),
- aktualizacja polityki ochrony środowiska, tj. celów ekologicznych i kierunków działań (co cztery lata).

	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Wieś Wielka na lata 2013 - 2016 z perspektywą do roku 2020	Strona nr 62
--	---	-----------------

Załącznik nr 1

L.p.	Cel	Kierunki działań	Podmioty realizujące działania	Szacunkowa wielkość nakładów (tys. zł)		Źródło finansowania
				2013-2016	2017-2020	
1	Kierunki działań o charakterze systemowym					
1.1	Edukacja ekologiczna					
	Cel średniookresowy do 2020 r.: Stałe podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa i zapewnienie jej szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie – kontynuacja działań.	Kierunki działań do 2016 r.: - organizacja konkursów, olimpiad i przeglądów o tematyce ekologicznej, - opracowanie i wdrażanie programów szkolnych z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, - przygotowywanie i udostępnianie informacji o stanie i zagrożeniach środowiska, - prowadzenie edukacji ekologicznej na wszystkich obszarach cennych przyrodniczo, w tym propagowanie rzetelnych informacji o europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000, - propagowanie tematyki ekologicznej w różnego rodzaju mediach, - opracowywanie i realizacja programów z zakresu edukacji ekologicznej, - tworzenie gminnych programów edukacji dla zrównoważonego rozwoju.	Gmina, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Minister Środowiska we współpracy z samorządami, organizacje ekologiczne, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, WIOŚ, UTP, Marszałek, Starosta	33	40	WFOŚiGW, fundusze pomocowe UE,
1.2	Planowanie przestrzenne					
	Cel średniookresowy do 2020 roku: Zachowanie równowagi przyrodniczej w procesie organizacji przestrzeni dla potrzeb społeczności i prognozowania	Kierunki działań do 2016 r.: - uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska oraz identyfikacji konfliktów środowiskowych i przestrzennych (kontynuacja działań),	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w	600	650	Gmina

L.p.	Cel	Kierunki działań	Podmioty realizujące działania	Szacunkowa wielkość nakładów (tys. zł)		Źródło finansowania
				2013-2016	2017-2020	
	rozwoju gospodarczego. - integracja problematyki środowiskowej i planowania przestrzennego wraz z konieczną odbudową struktur instytucjonalnych.	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie wytycznych dotyczących wyznaczania korytarzy ekologicznych dla potrzeb opracowań ekofizjograficznych i ich zagospodarowanie zgodnie z wymogami ochrony różnorodności biologicznej (kontynuacja działań), - uwzględnianie ochrony i utrzymania drożności korytarza ekologicznego Lasy Nadnoteckie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, -uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, wód i hałasu, -przeprowadzanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, -rewitalizacja przyrodniczych obszarów zdegradowanych i przywracanie ich walorów użytkowych, -zawieranie informacji w planach zagospodarowania przestrzennego o lokalizacji udokumentowanych złożach oraz terenach perspektywicznych do pozyskiwania kopalin.	Bydgoszczy poprzez Regionalnego Konserwatora Przyrody, Nadleśnictwa, Gmina			
2.	Kierunki ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów przyrodniczych					
2.1	Ochrona przyrody i krajobrazu					
	Cel średniookresowy do 2020 r.: Zachowanie dla przyszłych pokoleń terenów o wyróżniających się w skali regionu walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych. Zahamowanie strat różnorodności biologicznej na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym i ponadgatunkowym (ekosystemów i krajobrazu) – kontynuacja działań.	Kierunki działań do 2016 r. kontynuacja działań: Priorytetowym zadaniem w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu będzie zachowanie wysokich walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz zachowanie różnorodności biologicznej, szczególnie poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie reżimów ochronnych na obszarach chronionych do potrzeb ochrony przyrody i krajobrazu oraz do zamierzeń rozwoju społeczno-gospodarczego, - opracowanie „kart stanowisk” dla roślin i zwierząt - realizacja powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej ze szczególnym uwzględnieniem obszarów chronionych i korytarzy	Gmina, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy poprzez Regionalnego Konserwatora Przyrody,, Minister	22	26,5	Fundusze województwa, państwo, fundusze pomocowe UE

L.p.	Cel	Kierunki działań	Podmioty realizujące działania	Szacunkowa wielkość nakładów (tys. zł)		Źródło finansowania
				2013-2016	2017-2020	
		ekologicznych zwłaszcza korytarza Lasy Nadnoteckie, - przeprowadzanie oceny oddziaływania na środowisko, w tym na drożność korytarza ekologicznego Lasy Nadnoteckie, przedsięwzięć w jego zasięgu, - intensyfikacja wdrażania i promocji programów rolno-środowiskowych, - poprawa stanu zniszczonych cennych przyrodniczo ekosystemów, zwłaszcza dolin rzecznych oraz siedlisk, w tym wodno-błotnych i leśnych, - ochrona i konserwacja pomników przyrody, - inwentaryzacja przyrodnicza i monitoring przyrodniczy obszarów.	Środowiska we współpracy z samorządami, nadleśnictwa			
2.2	Ochrona i zrównoważony rozwój lasów					
	Cele średniookresowe do 2020 r.: - Kształtowanie właściwej struktury przestrzennej, gatunkowej i wiekowej lasów, - Wykorzystanie gospodarcze zasobów leśnych z zapewnieniem zachowania trwałości lasów oraz ich potencjału biologicznego, produkcyjnego i regeneracyjnego – kontynuacja działań.	Kierunki działań do 2016 r.: - działania na rzecz dostosowania składu gatunkowego drzewostanów do siedlisk poprzez ograniczenia nasadzeń sosny na rzecz gatunków liściastych, - lokalizacja zalesień i zadrzewień zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego, w tym kształtowanie granicy polno-leśnej, - zwiększenie stabilności ekosystemów leśnych poprzez zróżnicowanie struktury pionowej drzewostanów, urozmaicenie formy zmieszania, - racjonalne rekreacyjne udostępnianie lasów, - tworzenie spójnych kompleksów leśnych szczególnie w obszarze korytarza ekologicznych i wododziałów, - utrzymanie na dotychczasowym poziomie stopnia lesistości w Gminie z zachowaniem równowagi biologicznej istniejących ekosystemów, - wyłączenie spod ewentualnych zalesień istniejących, ważnych dla bioróżnorodności ekosystemów nieleśnych, - kontynuowanie przebudowy drzewostanów zniekształconych lub	Nadleśnictwa, gmina, starosta, właściciele gruntów. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych	350	500	NFOŚiGW, fundusze pomocowe UE, Fundusz leśny

L.p.	Cel	Kierunki działań	Podmioty realizujące działania	Szacunkowa wielkość nakładów (tys. zł)		Źródło finansowania
				2013-2016	2017-2020	
		uszkodzonych w wyniku działalności człowieka, - kontynuowanie i rozwijanie monitoringu środowiska leśnego w celu rozpoznania stanu lasu, przeciwdziałania pożarom, rozwojowi szkodników i chorób, -zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu dostosowania ich do charakteru siedliska i zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej biocenozy leśnych - ochrona przed patogenicznymi grzybami, zwierzyną płąwą, występowaniem szkodliwych owadów, -kontynuacja działań prowadzonych przez Lasy Państwowe na rzecz podnoszenia świadomości i wiedzy ekologicznej społeczeństwa w zakresie leśnictwa (np. ścieżki dydaktyczne), - wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów leśnych, - odbudowa populacji zwierzyny drobnej.				
2.3	Ochrona powierzchni ziemi i gleb					
	Cel średniookresowy do 2020 r.: -Ochrona zasobów glebowych przed degradacją i nieracjonalnym użytkowaniem - wzrost powierzchni terenów rekultywowanych	Kierunki działań do 2016 r.: - prowadzenie działań w zakresie ochrony gleb pochodzenia organicznego, - przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolniczej w zakresie ochrony gleb użytkowanych rolniczo, -promocja produkcji zdrowej żywności, - ograniczanie procesów erozji wodnej i wietrznej, - prowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi, - rekultywacja gleb zdegradowanych metodami biologicznymi i technicznymi, - wdrażanie programów rolno-środowiskowych uwzględniających działania prewencyjne, - prowadzenie bieżącej rekultywacji i zagospodarowania gruntów zdegradowanych,	Starosta, Właściciele gruntów, Gmina	33	40	
2.4	Ochrona zasobów kopalin					
	Cel średniookresowy do 2020 r.:	Kierunki działań do 2016 r.:	Marszałek,	8	8	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Wieś Wielka na lata 2013 - 2016
z perspektywą do roku 2020

Strona
nr 66

L.p.	Cel	Kierunki działań	Podmioty realizujące działania	Szacunkowa wielkość nakładów (tys. zł)		Źródło finansowania
				2013-2016	2017-2020	
	Ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalną eksploatację i minimalizowanie degradacji środowiska. Kontynuacja działań.	<ul style="list-style-type: none"> - eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin (jeżeli takie przypadki się pojawiają), - wspieranie działań w celu skuteczniejszej ochrony kopalin i wód podziemnych, - optymalizacja wykorzystania i zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin i wód podziemnych,	Starosta, podmioty gospodarcze. Gmina,			
3	Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii					
3.1	Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość					
	Cel średniookresowy do 2020 r.: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów wodnych i surowcowych na cele gospodarcze, zwiększenie efektywności energetycznej gospodarki, zapobieganie oraz ograniczanie powstawania odpadów u źródła ilości a także zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko.	Kierunki działań do 2016 r. kontynuacja działań: <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja procesów przemysłowych w kierunku osiągnięcia normatywów najlepszej dostępnej techniki, - wspieranie i intensyfikacja stosowania zamkniętych obiegów wody w przedsiębiorstwach, - wspieranie działań zmierzających do zmniejszenia zużycia wody i podniesienia efektywności wykorzystania energii w gospodarce komunalnej, - zwiększenie sprawności wytwarzania energii i zmniejszenia strat energii w przesyłce, - wzrost udziału energii odnawialnej w procesach produkcji.	RZGW, Urząd Regulacji Energetyki			
3.2	Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy					
	Cel średniookresowy do 2020 r.: Trwały i zrównoważony rozwój w gospodarowaniu zasobami wodnymi i skuteczną ochroną przed powodzią i suszą. <ul style="list-style-type: none"> - zmiana systemu finansowania gospodarki wodnej (samofinansowanie gospodarki wodnej) - efektywna ochrona przed powodzią i suszą,	Kierunki działań do 2016 r. kontynuacja działań: <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie warunków do szerokiego korzystania z wód (rekreacja, żegluga) przy niepogarszaniu ich jakości, modernizacja i rozwój śródlądowych dróg wodnych, - rozwój małej retencji, - właściwe utrzymanie wód i urządzeń wodnych, - utrzymanie właściwego stanu koryt kanałów przepływających przez Gminę oraz stanu jeziora Jezuickiego, - usuwanie ewentualnych wiosennych podtopień, - budowa i modernizacja sieci wodociągowych,	RZGW, WIOŚ, MWiK, Gmina, KPZMiUW	44	48	Budżet Gminy, RZGW, Urząd Marszałkowski, administratorzy cieków

L.p.	Cel	Kierunki działań	Podmioty realizujące działania	Szacunkowa wielkość nakładów (tys. zł)		Źródło finansowania
				2013-2016	2017-2020	
		<ul style="list-style-type: none"> - budowa i modernizacja ujęć wody, - opracowanie planu działań mających na celu ustanowienie stref ochronnych dla ujęć wód pitnych, - ustanawianie stref ochronnych dla nowych i remontowanych ujęć wody, - prowadzenie monitoringu lokalnego w strefach ochronnych ujęć wód pitnych oraz w rejonie obiektów mogących negatywnie oddziaływać na środowisko (np. składowiska odpadów, stacje paliw, instalacje przemysłowe m.in. baza paliw).				
3.3	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych					
	<p>Cel średniookresowy do 2020 r.: Zwiększenie produkcji energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii (OZE) zgodnie z krajową polityką energetyczną kraju. Dalsze zwiększanie udziału biopaliw w odniesieniu do paliw używanych w transporcie</p>	<p>Kierunki działań do 2016 r. kontynuacja działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie budowy nowych instalacji OZE, zapewniających udział biokomponentów w rynku paliw ciekłych - sporządzenie analizy dotyczącej wyznaczenia terenów dla lokalizacji instalacji OZE, - intensyfikacja wykorzystania mechanizmów wsparcia rozwoju OZE z prowadzeniem działań edukacyjnych oraz popularyzacyjnych, - wykorzystanie biomasy i biogazu, wodnej, słonecznej, ciepła ziemi.	Gmina, podmioty gospodarcze, mieszkańcy			Gmina, prywatni inwestorzy
4	Kierunki dalszej poprawy jakości środowiska					
4.1	Poprawa jakości wody					
	<p>Cele średniookresowe do 2020 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budowa oczyszczalni przyzagrodowych w obszarach o rozproszonej zabudowie, gdzie budowa sieci kanalizacyjnych nie ma ekonomicznego uzasadnienia, - sukcesywna modernizacja istniejącej i realizacja nowej sieci kanalizacji sanitarnej, - sukcesywna modernizacja istniejącej	<p>Kierunki działań do 2016 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja inwestycji wskazanych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych – budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacji zbiorczej, <p>Gmina Nowa Wieś Wielka</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa systemu wodnokanalizacyjnego, - prowadzenie monitoringu ujęć wody (zgodnie z pozwoleniami	Inspektor Sanitarny, Gmina, zarządcy wodociągów i kąpielisk, Właściciele nieruchomości, zarządcy	8424	9097	Gmina, prywatni inwestorzy

L.p.	Cel	Kierunki działań	Podmioty realizujące działania	Szacunkowa wielkość nakładów (tys. zł)		Źródło finansowania
				2013-2016	2017-2020	
	<p>i budowa nowej sieci kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami podczyszczającymi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktualizacja dostępnych zasobów pitnych wód podziemnych wraz z budową, przebudową, rozbudową oraz monitoringiem komunalnych ujęć wód, - ochrona przeciwpowodziowa (wały, regulacja wód), - budowa zbiorników wodnych, - melioracje szczegółowe, - realizacja programu małej retencji - budowa, modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowościach o równoważnej liczbie mieszkańców poniżej 2000 kierunku spełnienia wymagań obowiązującego prawa i dyrektyw UE, - zagospodarowanie osadów ściekowych.	<p>wodnoprawnymi), przestrzeganie wytycznych stref ochronnych ujęć przez właścicieli ujęć,</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektów w zakresie zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych w kierunku ich termicznego przekształcania, - wspieranie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, w miejscach gdzie jest niemożliwa technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnej, - działania edukacyjne w zakresie przeciwdziałania odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód lub do ziemi, - wspieranie budowy szczelnych zbiorników na gnojówkę i gnojowicę, płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych prowadzących hodowlę i chów zwierząt, - budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków przemysłowych, - wspieranie działań inwestycyjnych mających na celu ograniczenie i eliminację ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach do środowiska wodnego, a w szczególności substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, - wspieranie działań mających na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, w tym budowa lub modernizacja stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowych, - wdrażanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej.	<p>nieruchomości, NFOŚiGW WFOŚiGW</p>			
4.2	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego					
	Cel średniookresowy do 2020 r.: - Spełnienie wymagań prawnych	Kierunki działań do 2016 r.: - sporządzenie i wdrażanie programów ochrony powietrza	WIOŚ, Starosta,	2063	2475	WFOŚiGW, fundusze

L.p.	Cel	Kierunki działań	Podmioty realizujące działania	Szacunkowa wielkość nakładów (tys. zł)		Źródło finansowania
				2013-2016	2017-2020	
	<p>i standardów emisyjnych w zakresie jakości powietrza</p> <ul style="list-style-type: none"> - spełnienie standardów emisyjnych z instalacji - zapobiegania niszczeniu warstwy ozonowej, - redukcji emisji gazów cieplarnianych zgodnie z ustaleniami zewnętrznymi, Kontynuacja działań, - spełnianie wymagań „Programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz docelowych dla arsenu i ozonu”.	<p>w oparciu o wyniki rocznych ocen jakości powietrza,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie działań inwestycyjnych w zakresie ochrony powietrza podejmowanych przez podmioty gospodarcze, - ograniczanie niskiej emisji ze źródeł komunalnych, - zwiększenie wykorzystania energii z odnawialnych źródeł (OZE), - dostosowanie się zakładów uciążliwych do zintegrowanych pozwoleń na emisję zanieczyszczeń powietrza w ramach zintegrowanego pozwolenia obejmującego wszystkie elementy środowiska (dyrektywa IPPC), - tworzenie organizacyjnych i metodycznych podstaw dla szerokiego wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT) w pierwszym rzędzie w przemyśle i energetyce (modernizacja procesów wytwórczych zwłaszcza przy stosowaniu instalacji podległych dyrektywie IPPC), - wprowadzenie elementów samokontroli zakładów poprzez systemy zarządzania środowiskowego (ISO 14000), - zwiększanie świadomości społeczeństwa, w tym w zakresie oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii, promowanie wykorzystywania biopaliw, ochrony warstwy ozonowej i klimatu, - termomodernizacja budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej (Zaleca się przed przystąpieniem do prac remontowych i termomodernizacyjnych inspekcje budynku oraz w jego bezpośrednim rejonie w celu wykluczenia występowania:<ul style="list-style-type: none"> • miejsc gniazdowania, żerowania i odpoczynku ptaków i nietoperzy, • śladów bytowania ptaków i nietoperzy (odchodów, wypluwek, piór), • dogodnych miejsc żerowania dla potencjalnych gatunków chronionych,	<p>Wojewoda, zakłady, zarządcy dróg, Gmina,</p>			<p>pomocowe UE, powiat, Gmina, państwo,</p>

L.p.	Cel	Kierunki działań	Podmioty realizujące działania	Szacunkowa wielkość nakładów (tys. zł)		Źródło finansowania
				2013-2016	2017-2020	
		<ul style="list-style-type: none"> - modernizacja/wymiana kotłów grzewczych/kotłowni zakładowych na proekologiczne, - wdrożenie i realizacja zapisów zawartych w Programie Ograniczania Niskiej Emisji strefy kujawsko-pomorskiej na poziomie gminy, - kompleksowe uwzględnianie w strategicznych dokumentach gminy zagadnień ochrony powietrza, a szczególnie w strategiach i planach energetycznych, - prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych w zakresie szkodliwości zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery, w tym również o szkodliwości spalania śmieci w paleniskach domowych, - tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego, - uwzględnianie w zakupach i zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami, - przygotowywanie sprawozdań z realizacji zadań wskazanych w Programie zgodnie z zasadami określonymi w Programie i przekazywanie ich do właściwego starosty do 31 marca za rok poprzedni.				
4.3	Poprawa jakości klimatu akustycznego					
	Cel średniookresowy do 2020 r. Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu kontynuacja działań.	Kierunki działań do 2016 r.: <ul style="list-style-type: none"> - kontynuacja monitoringu hałasu w środowisku ze szczególnym uwzględnieniem monitorowania odcinków dróg o bardzo wysokim natężeniu ruchu pojazdów samochodowych (w przeliczeniu na rok), - kontynuowanie działań umożliwiających wyprowadzanie z miast i wsi uciążliwego tranzytowego ruchu pojazdów ciężkich, - wspieranie realizacji inwestycji wpływających na zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego (budowa i przebudowa dróg	Zarząd i Rada powiatu, Zarządca Drogi Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony	220	264	Samorządy, Państwo, fundusze pomocowe UE

L.p.	Cel	Kierunki działań	Podmioty realizujące działania	Szacunkowa wielkość nakładów (tys. zł)		Źródło finansowania
				2013-2016	2017-2020	
		<p>komunikacji, budowa ekranów akustycznych, wymiana taboru maszyny o mniejszej uciążliwości akustycznej),</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie działań prowadzących do eliminacji bądź ograniczenia emisji hałasu przemysłowego, - wspieranie działań sektora gospodarczego realizującego zadania redukujące emisję hałasu do środowiska, - wspieranie finansowe działalności inspekcyjno-kontrolnej przez służby Inspekcji Środowiska, - monitorowanie przestrzegania zasad strefowania terenów w planowaniu przestrzennym w odniesieniu do nowo zagospodarowywanych terenów, - opracowanie map akustycznych dla terenów wskazanych przepisami odrębnymi:<ul style="list-style-type: none"> -dla aglomeracji -dla dróg komunikacji -ocena klimatu akustycznego terenów <p>Pozostałych</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie programów ochrony środowiska przed hałasem<ul style="list-style-type: none"> -dla aglomeracji -dla dróg komunikacji	Środowiska, Samorząd Województwa			
4.4	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi					
	<p>Cele średniokresowe do 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrona mieszkańców przed ponadnormatywnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, - dążenie do utrzymania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla terenów dostępnych dla ludności poniżej poziomów dopuszczalnych – kontynuacja działań.	<p>Kierunki działań do 2016 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wraz z rejestrem informacji o terenach, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, - monitorowanie przestrzegania zasad ochrony ludzi przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych w planowaniu przestrzennym w odniesieniu do terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności.	WIOŚ, Inspektor Sanitarny, Starosta	11	13	WFOŚiGW, fundusze pomocowe UE

L.p.	Cel	Kierunki działań	Podmioty realizujące działania	Szacunkowa wielkość nakładów (tys. zł)		Źródło finansowania
				2013-2016	2017-2020	
4.5	Ochrona przed poważnymi awariami					
	<p>Cele średniookresowe do 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie skutków poważnych awarii w odniesieniu do ludzi oraz środowiska, - zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych poprzez nadzór nad wszystkimi instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami takich awarii, - dążenie do zminimalizowania ryzyka wystąpienia poważnej awarii w tym awarii będącej następstwem transportu substancji niebezpiecznych, - dążenie do zminimalizowania ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej poprzez pełną identyfikację zakładów o dużym ryzyku i zakładów o podwyższonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii kontynuacja działań.	<p>Kierunki działań do 2016 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intensyfikacja inspekcji i kontroli wszystkich zakładów mogących być potencjalnymi źródłami poważnych awarii, - skuteczna egzekucja ustawy Prawo ochrony środowiska w zakresie identyfikacji zakładów o dużym ryzyku i zakładów o podwyższonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii oraz obowiązków sporządzania wymaganych dokumentacji, - weryfikacja, wyznaczenie i zatwierdzenie tras przewozu substancji niebezpiecznych po drogach na terenie województwa, - wyznaczenie bezpiecznych miejsc parkingowych dla pojazdów przewożących niebezpieczne substancje, - doposażenie Jednostek Ratowniczych w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemicznego, - edukacja społeczeństwa na wypadek wystąpienia poważnych awarii, -ćwiczenia ratownicze w zakresie poważnej awarii na terenie Bazy Paliwowej	<p>Komendant Wojewódzkiej Straży pożarnej, WIOŚ, starosta, Gmina, Baza Paliwowa w Nowej Wsi Wielkiej</p>	110	132	
4.7	Gospodarka odpadami					
	<p>Cele średniookresowe do 2020r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktualizacja gminnego programu ochrony środowiska, w tym części dotyczącej gospodarki odpadami, - wdrażanie zapisów ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku	<p>Kierunki działań do 2016 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sporządzanie sprawozdania z realizacji gminnego programu ochrony środowiska z uwzględnieniem gospodarki odpadami, - wdrożenie nowego systemu gospodarowania odpadami w gminie, - kontrola stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z firmami prowadzącymi działalność w zakresie odpadów komunalnych,	<p>Gmina, Starostwo, WIOŚ, szkoły, media lokalne</p>	2220	2400	<p>Wysokość nakładów na system</p>

L.p.	Cel	Kierunki działań	Podmioty realizujące działania	Szacunkowa wielkość nakładów (tys. zł)		Źródło finansowania
				2013-2016	2017-2020	
	<p>w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2011 nr 152 poz. 897897 z późn. zmianami),</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie systemów gospodarki odpadami komunalnymi obejmujących działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, selektywnego zbierania odpadów (w tym odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych, budowlanych, niebezpiecznych i innych), przetwarzania odpadów w celu przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania, -postępowanie z odpadami zgodnie z hierarchią z art. 17 Ustawy o odpadach - edukacja ekologiczna w zakresie gospodarki odpadami	<p>- kontynuacja wdrażania systemu selektywnej zbiórki odpadów w gminach,</p> <p>- działania kontrolno-legislacyjne w zakresie gospodarki odpadami,</p> <p>- wdrażanie programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w zgodności z dokumentem wyższego szczebla, jakim jest „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla terenu powiatu bydgoskiego – ziemskiego”,</p> <p>- działania edukacyjne na temat prawidłowego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów i ich selektywną zbiórką.</p>				

WYKAZ skrótów

BAT	-	Best Available Techniques (Najlepsze Dostępne Techniki)
b.d.	-	brak danych
GUS	-	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	-	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
NFOŚiGW	-	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
RZGW	-	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
UE	-	Unia Europejska
UG	-	Urząd Gminy
US	-	Urząd Statystyczny
UTP	-	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy
WFOŚiGW	-	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	-	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WSSE	-	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
KPZMiUW	-	Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

Załącznik nr 2

Część	Tytuł
A	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Wieś Wielka na lata 2013 - 2016 z perspektywą do roku 2020
B	Mapa Gminy Nowa Wieś Wielka z zaznaczonymi obszarami ochrony przyrody

